

204

OMNES UNUM

(TODOS UNO)

1957
STEV. 6

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOVA
V ZAMEJSTVU

K A Z A L O

Škof Gregorij Rožman: Mašnik in Marija	161
J. G.: Duhovnikova samota in prijateljstvo	166
Filip Žakelj: Kako napreduje Baragova zadeva?	169
I. A.: Pij XII. o zadržanju duhovnikov	173
Alojzij šuštar: Mednarodni kongres za laični apostolat	174
Filip Žakelj: Češčenje Marije na Slovenskem	176
Alojzij Košmerlj: Zlata maša dr. Tomaža Klinarja	179
Boris Koman: Dekan Jakob Fatur — zlatomašnik	183
Knjige	184
Novice od povsod	190

Glede vseh upravnih zadev in poravnave naročnine se obračajte naravnost na upravo: Rev. Stanko Škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina, ali pa na sledeče sobrate poverjenike:

Kanada: Rev. Anton Vukšinič, 146 Bell Street, Port Colborne, Ontario.

U. S. A.: Rev. Karel Pečovnik, St. Petr's Church, Dumont, Minn.

Čile: Rev. dr. Anton Trdan, Capellán, Hacienda Aculeo, Est. Hospital, Chile

Italija: Rev. Tone Iskra, Chiesa del S. Nome di Maria, Foro Traiano 89, Roma

Trst: Rev. Jože Jamnik, Via Nazionale 89, Marianum, Opčine Trieste.

Gorica: Mons. dr. Franc Močnik, Via Don Bosco 3, Gorizia.

Avstrija: Rev. Vinko Zaletel, Viktringer Ring 26, Klagenfurt.

Ostala Evropa: Rev. Zdravko Reven, Grand' Rue, 37, Charleroi, Belgique.

Naročnina: Za Argentino in Čile 40 argentinskih pesov. Za U. S. A. 2.50 dolarja. Za vse ostale dežele vrednost zamenjave 2.50 dolarja. Kdor želi, more poravnati naročnino z mašnimi štipendiji. To velja zlasti za Evropo. Opraviti je treba tri sv. maše. Naj nihče ne opravi maš prej, dokler mu ni sporočeno, da so nameni zanj že določeni. Maše, za katere nam ni sporočeno, da so sprejete oz. opravljene, smatramo za neopravljene in naročnino za neporavnano.

Uprava

OMNES UNUM

GLASILO SLOVENSКИH DUHOVNIKOV V ZAMEJSTVU

LETO IV

1957

ŠTEV. 6

Masnik in Marija

škof Gregorij Rožman, U. S. A.

O odnosu duhovnika do Marije in obratno so učeni teologi razpravljali in svetniški duhovniki pisali, eni preprosto pobožno, drugi prodirajoče v skrivnostne globine. Ne domišljujem si, da bi o tem predmetu mogel kaj novega povedati, niti duhoviteje ponoviti, kar so drugi bolje napisali. Toda ob šestdesetletnici sprejema v Marijino družbo, bi „Gospe, Zavetnici in Materi“ rad poklonil preprost šopek cvetja, brez zlahtnega vonja sicer, a iz hvaležnega srca. Naslov sem dal: *Masnik in Marija*, ker želim povedati nekaj skromnih misli ob tekstu Ordinis Missae, ki štirikrat omenja Marijo, in ob besedilu molitve k preblaženi Devici v pripravi na mašo in v zahvali po njej.

1. Praeparatio ad Missam: ki bi je vsaj kakšen del morali opraviti, ima topla, iz skesanega srca prihajajočo molitev k „dobrotljivi in usmiljeni Materi“, h kateri mašnik, ubog in nevreden grešnik pribeži“ in jo „z vsem srcem in vsem afektom“ prosi, naj mu med mašo stoji ob strani tako, kakor je stala ob preljubljenemu Sinu, ko je visel na križu. Skoraj drzna se zdi ta prošnja, pa v zavesti nevrednosti in grešnosti se mašnik nima h nikomur drugemu zateči, ki bi njegov sveti strah razumel in mu mogel uspešnejše pomagati pri najsvetejšem opravilu na zemlji. Spomni jo na njeno mukepolno sodelovanje s križanim Jezusom, zavečajoč se, da je s svojimi brezštevilnimi grehi, žalitvami in malomarnostmi sam povzročil Jezusu bolečine in njenemu Srcu muke. Po priprošnji žalostne Matere upa dobiti vse tiste dejanske milosti, ki jih potrebuje, da bo „pred obličjem najvišje in nedeljive svete Trojice mogel darovati vredno in prijetno žrtev.“

Ko mašnik s to molitvijo k Materi božji pripravljen stopi k oltarju, začne opravljati službo orodja, ki se ga Kristus poslužuje za nekrvavo obnovitev svoje krvave daritve na križu. Pri tej službi odpove vse, kar je le osebno. V besedilu mašnih molitev ni več čustvenih izlivov, ne besednega okrasja, ne pesniških primer, ne ukrasnih pridevnikov. Sama resna, sveta stvarnost, včasih kar skopa v besedah. Gospod je tu, ki ga molimo v duhu in resnici, čisto v smislu Jezusove besede: „Orantes autem nolite multum loqui sicut ethnici, putant enim quod multiloquio suo exaudiantur“ (Mt 6, 7). Pri sv. maši se govori kakor v avdiciji pri Kralju kraljev, stvarno in zares; malo besedi, a vsaka ima svoj pomen in smisel na pravem mestu, ni besede samo zaradi lepega zvoka ali duhovite rečenice.

2. Marija v Confiteorju: O tem sem napisal premišljevanje v Omnes Unum let. IV, šte. 2 in ne bom tu ponavljal. Jungmann (Missarum Sollemnia, I^a pg. 374 sl) poroča, da je generalni kapitel Cistercijanov leta 1184 prvi vstavil v Confiteor ime Marijino, kar je potem Cerkev prevzela v latinski mašni obred. Od tedaj se mašniki obtožujemo tudi Mariji vedno Devici in jo prosimo, da nam izposluje odpuščanje.

3. Marija v ofertoriju: Sklepna molitev darovanjskega dela maše pred prehodom k prefaciji in kanonu „Suscipe sancta Trinitas“ se obrača na Marijo vedno Devico. Samo ta naziv ji da, kakor prej v Confiteorju in priključuje prav iste svetnike, kakor v očitni spovedi. Prosimo pa, naj presv. Trojica sprejme našo daritev, v kateri se spominjamo trpljenja, vstajenja in vnebohoda Jezusa Kristusa, v čast Marije in naštetih ter vseh svetnikov, ut illis proficiat ad honorem nobis autem ad salutem et ut pro nobis intercedere dignentur, quorum memoriam agimus in terris. Čisto splošna prošnja brez naštevanja podrobnosti: njim v čast nam v zveličanje. Vse sveto opravilo ima ta namen: Za to mašujemo, za to prihajajo verniki k maši, da damo Bogu čast direktno, pa tudi po Devici Mariji in svetnikih. V dogajanje na oltarju pritegujemo tudi nebeščane s Kraljico angelov in svetnikov na čelu. Ko obhajamo spomin Jezusovega trpljenja, vstajenja in vnebohoda, se spominjamo tudi Marije in svetnikov, da so pridruženi Jezusovi daritvi na zemlji, ki so z njim večno blaženi v nebesih. — Pa tudi zaradi sebe se jih spominjamo in jih v častno zvezo spravljamo s sveto mašo, da bi za nas prosili v nebesih. Močne in številne priprošnje smo potrebni, ko stojimo v svetišču in smo na tem, da stopimo v „Najsvetejše“, kjer Bog sam stopi med nas. Ko smo obdani od nebeščanov in je Mati Marija ob nas, se v njih nebeškem sijaju še naša nevrednost osvetli in ožari.

4. Marija v kanonu pred spremenjenjem: Communicantes et memoriam venerantes in primis gloriosae semper Virginis Mariae, Genetricis Dei et Domini nostri Jesu Christi... Bliža se najsvetejši trenutek svete maše; z angeli smo zapeli trikratni svet in prihajajočega Odrešenika pozdravili: Benedictus, qui venit in nomine Domini. Hosanna in excelsis! Še bolj se združimo z njegovo Materjo in sicer najprej in pred vsemi drugimi mučenci, ki jih kanon našteva. Gloriosa: častitljiva ali slavna jo imenujemo na tem mestu, s tem poudarjamo njeno vrednost, da jo v tem posvečenem trenutku počastimo in se je s češčenjem spominjamo. V Confiteorju in v Suscipe sancta Trinitas smo jo imenovali kratko samo semper Virgo, tu pa ji damo naslov in naziv, ki vsebuje vse njene odlike, vso njeno čast in poudarja njeno edinstveno najvišje mesto, ki ga more ustvarjena oseba zavzemati: Genetrix Dei et Domini nostri Jesu Christi.*

Marija je resnična, fizična Mati Jezusova, ki ga je rodila. Marija spada h Kristusu, Kristus h Mariji, ki je njen Sin, dasi je njen Gospod. Vez med Sinom in Materjo je tako močna, da ju je družila v trpljenju: On na križu, ona pod križem. Tako sta skupaj tudi pri nekrvavi obnovitvi daritve na križu. Kakor je stala pod križem, tako stoji pri oltarju ob meni, raztresenem mašniku, ki tolikokrat brez zadostne zbranosti berem ta del kanona. Marija je navzoča

* Beseda Porodnica ne ugaja vsem, nekako tuje in premalo spoštljivo jim zveni v slovenščini. Pečjak in Vrečar imata v kanonu obakrat Mati božja. V angleščini se Genetrix dosledno prevaja le z Mati božja, izraza Porodnica ne porablja.

pri vsaki sveti maši, ne sicer tako kakor je Bog povsod istočasno ves pričujoč, pa vendar bolj kot moremo mi umrljivi biti z duhom in v mislih navzoči kje drugod.

Zakaj se spominjamo na tem mestu maše Marije (in apostolov ter dvanajstih mučencev, ki so bili v Rimu posebno v časteh)? Kaj želimo doseči? „Quorum meritis precibusque concedas, ut in omnibus protectionis tuae muniamur auxilio.“ Po zasluženju in prošnjah Matere božje (in svetnikov) naj nam Bog izkaže varstvo. Zasluženja nihče ne more odstopiti drugemu; to je izključno njegova last. Po stopnji zasluženja odmerja pravični Bog stopnjo blaženosti in slave v nebesih. Pa je vendar zasluženje svetnikov važno pri priprošnji, kateri se priporočamo. Čim več ima kdo zasluženja, tem bliže stoji Bogu. Marija ima največje zasluženje med vsemi, tako je tudi iz tega razloga Bogu najbližja. A čim bliže je kdo Bogu, tem gotoveje najdejo njegove prošnje uslišanje. Marija torej je z največjim zasluženjem Bogu najbližja, zato velja njena prošnja največ pri Bogu. Zaradi tega se pred najsvetejšim delom maše najprej obračamo k njej, da nam izprosi, ut in omnibus protectionis muniamur auxilio. Prevodi tega zgoščenega latinskega stavka so medli in ohlapni; povedo sicer isto, pa ne tako izrazito in krepko. Slovenska prevoda sem našel dva: „da nas tvoja zaščita v vsem zavaruje“ in „da bomo v vsem deležni tvojega varstva“. Vzemimo latinsko besedilo! „In omnibus“ naj nas božja zaščita zavaruje, to se pravi: v vsem življenju, v vseh zadevah in potrebah, v duhovnem in materialnem področju, v naravnem in nadnaravnem oziru, v telesnih in dušnih nevarnostih, v časnih in večnih zadevah, v življenju in smrti. Ni nobenega področja, kjer bi božjega varstva ne potrebovali. To varstvo pa je tako vseobsežno, da ga latinski tekst s tremi besedami izraža: protectio, auxilium, muniri. So sinonimi, pa vendar ima vsak svoj poseben odtenek, vsi trije po izražajo vsestransko, vseobče in nad vse močno varstvo. Auxilium je splošna pomoč, podpora; protectio je nekako „pod streho vzetje“, da sem zaščiten pred neurjem, mrazom itd., v dušnem oziru pokrit, da skušnjave ne morejo v notranjost, da hudobni duh ne more do duše. S pomočjo božje protekcije sem kakor s trdnjavskim zidom obdan (munitus), ob katerem se vse puščice sovražnika odbijajo (da to zastarelo primeru porabim). Kratko povedano, prosimo za popolno božje varstvo v vsem. In to ravno pred prihodom Jezusovim na oltar, ko se bliža višek svete daritve. Pričakovali bi, da se bo prošnja k Mariji in po Mariji nanašala na spremenitev kruha in vina, na dar, ki ga darujemo, na to, da bi nam Marija, kraljica svetnikov, pomagala Jezusa vredno počastiti in moliti, se mu popolnoma darovati in sebe z njim darovati nebeškemu Očetu. Nič o tem! Ampak, v sveti maši, s sveto mašo si prosimo po Marijini priprošnji vseobčega varstva za vse naše življenje, za vse naše sveto občestvo, to je za vso Cerkev. Od vsake svete maše se vračamo obdani od božjega varstva; kakor preplašeni otroci smo zlezli v naročje nebeškega Očeta, ko smo stopili pod zmagujoče znamenje Jezusovega križa. V dušnih nevarnostih, v nevarnostih preganjanja in drugih nevarnostih sedanje nemirne dobe dobimo pri sv. maši in iz sv. maše vso pomoč, brambo in varstvo. Zaupajmo!

5. Marija v kanonu po spremenjenju: Pater noster je molitev pred božjim obedom v sveti maši. V rimski liturgiji od zgodnjega srednjega veka in v izven rimskih liturgijah zahoda in vzhoda je Očenaš veljal za molitev pred obhajilom (Jungmann, Missarum Soll. II, pg. 340). Za Očenašem je v misalu vložek (embolismus), ki je nekaka parafraza, nadaljevanje prošnje: odpusti nam naše

dolge in reši nas hudega. Za pripravo na obhajilo je prav primerna prošnja za odpuščanje grehov, da se s kesanjem pripravimo na prejem Gospodovega Telesa in Krvi. Rešin nas, prosimo, Gospod, vsega hudega, preteklega, sedanjega in prihodnjega... Preteklega? Kakšno zlo, ki je minilo, bi nam moglo še škodovati, da prosimo za rešitev? Grehi, tudi že odpuščeni, so v svojih posledicah, časnih kaznih, še vedno zlo, ne toliko moralno zlo, pač pa hudo, ki dušo zadržuje na direktni poti v nebesa.

Nadalje prosimo po priprošnji blažene in slavne (častitljive) vedno Device božje Porodnice Marije... „daj milostno mir v naših dneh“. Dva častna pridevnika, *beata et gloriosa*, dajemo Mariji. Ko pri oltarju molimo to molitev, je Jezus, sicer skrit pod podobo kruha in vina, navzoč v svojem častitljivem in povečanim Telesu, kakor je v nebesih, tako tudi njegovo Mater, ki je v nebesih s povečanim telesom, počastimo s pridevniki, ki gredo samo nebeščanom in se s tem priporočamo njeni naklonjenosti za dobrine, ki jih po njeni intervenciji upamo zadobiti. Prva dobrina: da *propitius pacem in diebus nostris*. Prislovno določilo: v naših dneh kaže, da prosimo s Cerkvijo za zunanji mir t. j. mir v narodih in med narodi, v državi in med državami. V mirnih urejenih dobah more Cerkev bolj nemoteno in bolj uspešno vršiti zveličavno delo, ki ga ji je Bog naložil. Pa tudi za notranji mir v dušah prosimo, kajti mir v naših dneh pomeni tudi mir v dneh našega bivanja na zemlji. Mir obsega vse dobrine in darove odrešenja, pomiritev in sprava za naše grehe je podlaga za vse nadaljne milosti. Marija je Kraljica miru, notranjega in zunanjega. V Fatimi je naročila moliti vsak dan rožni venec, da sprosijo konec vojske in mir. Dolga stoletja že Cerkev v svoji mašni liturgiji po njeni priprošnji prosi za „mir v naših dneh“.

Nadaljujemo molitev: *Ut ope misericordiae tuae adjuti et a peccato simus semper liberi et ab omni perturbatione securi*. Tudi tu je latinski tekst močnejši kakor skromni slovenski prevod: „da bomo po tvojem usmiljenju vedno brez greha“. V latinščini bi goli ablativ bil tudi dovolj jasen, pa sta postavljeni še dve besedi „ope“ in „adjuti“. Ope je več kot naš po, pomeni: v moči ali z močjo, torej dobesedno prevedeno: da bomo z močjo tvojega usmiljenja podprti vedno brez greha. Pa tudi „a peccato liberi“ pove več kakor biti brez greha, namreč biti greha prost, oproščen, tudi če sem kdaj grešil, sem zdaj prost, oproščen, greh ne leži več kot težko breme na moji duši, prost sem in prost bom, ko me Bog po Marijini priprošnji podpre z močjo svojega usmiljenja, in varen ab omni perturbatione. Slovenski prevodi: „In varni pred vsakim nemiro“ (Pečjak, Vrečar), „varni pred slehernim vznemirjenjem“ (Turnšek). Pečjak je prvotno prevedel: Varni vsake zbezanosti. Meni osebno bolj ugaja zbezanost za perturbatione, ker vsebuje tudi pojem negotovosti, zmede, motnje, ki nam slabijo odločnost in premočrtnost v dobrih sklepih in pravih načelih. Po tej molitvi se božja Mati Marija v *Ordo Missae* ne omenja več.

6. *Gratiarum actio post Missam*: Ko zapustimo oltar, stopimo iz stroge in resne stvarnosti Jezusovega orodja pri daritvi, in zopet moremo in smemo svetim čustvom dati pristo pot, da z vsem srcem in afektom Jezusa molimo, objemamo, se mu zahvaljujemo in ga še prosimo za povsem osebne zadeve. V posebni molitvi se obračamo tudi k božji Materi Mariji, v molitvi, ki se „cedi medu“, kakor v sveti noči *melliflui facti sunt caeli*. Presveto Devico spominjamo na neizrekljivo sladkost in blaženost, ki jo je doživljala ob božjem Detetu. O,

da bi ga mogel s tolikšno ljubeznijo, čistostjo in neomejeno vdanostjo objeti, dokler ga v trenutkih po obhajilu nosim v sebi! Pa sem tako suhoparno „stvaren“, deloma po značaju, deloma pa vsled površnosti in pridobljene rutine pri sv. daritvi, da se mi včasih čustveni izlivi te molitve kar ustavljajo. Toda vsaj drugi del molitve moremo „stvarno“ prebrati: Marija naj daruje Jezusa, ki v meni živi, presveti Trojici v najvišje počeščenje, ko iz naših prozaičnih src ne vstajajo nobena čustva, ter prosimo dobrotljivo Mater, da nam izprosi odpuščenje grehov, tudi grehov malomarnosti, površnosti in raztresenosti med mašo, in milost večje zvestobe ter končno milost, „da ga bom mogel s teboj slaviti na vse veke vekov“.

Tako mašujemo z Marijo. Kolikokrat mašujemo! Tako sem mašnik z Marijo vsa leta, od prve do — zadnje maše. Marija, daj, da bom vsaj poslednjo mašo svojega življenja opravil čisto ob tebi, s tvojo priprošnjo podprt, vsaj enkrat ves tvoj in po tebi Jezusov.

BOŽIČ 1957:

„Transemus usque Betlehem et videamus“ (Lk 2, 15).

Pastirji so pohiteli do Betlehema, našli Marijo, Jožefa in Dete, v jasli položeno.

Betlehem = Hiša kruha je rojstni kraj Onega, ki je o sebi dejal: „Jaz sem živi kruh, ki sem prišel iz nebes“ (Jn 6, 51).

Mnogo je dandanes Betlehemov na zemlji, kjer lačne duše najdejo kruh iz nebes.

Vsako jutro nas angel varuh, kakor betlehemeski angel pastirje, povabi: „Pojdimo v Betlehem in pogledimo“ — ter nas spremlja k oltarju, da doživimo rojstvo Gospodovo in se nasitimo kruha, ki je prišel iz nebes za življenje sveta.

Vam in sebi želim, da bi nam bila vsaka sveta daritev novo božično doživetje vse leto!

Pozdrav in blagoslov!

+ GREGORIJ ROŽMAN,
ljubljski škof

Duhovnikova samota in prijateljstvo

(Po „Notas de pastoral jocista“)

„Individualizem je greh proti duhovništvu; naj bo ta individualizem navpičen, ki loči duhovnika bolj ali manj od njegovega škofa, ali pa vodoraven, ki loči duhovnike med seboj“ (Pij XII.). Hudobni duh se zelo trudi, da bi uničil naše duhovništvo s tem dvojnim individualizmom.

Velika ovira duhovniški svetosti in proti uspešnosti našega apostolata je duhovnikov osamljenost in zaprtost v samega sebe. Mons. Ancel je vprašal 300 duhovnikov zbranih v Arsu, katera je največja ovira za napredek v duhovnem življenju. Vsi so odgovorili: „Samota“.

Tri vrste samote

Najprej je **materialna samota**, fizična ali geografska. Mnogokrat duhovnik živi daleč od sobratov. Ta samota ne zavisi od naše volje in večkrat ni rešitve iz nje. Ni samo problem oddaljenosti, ampak tudi prevoznih sredstev. Te vrste samota je lahko zelo koristna, če jo duhovnik izrabi za svoje notranje obogatitve, ali pa lahko povzroči osebno zagrenjenost ali predajo nivoju življenja ljudi.

Druga vrsta samote je **moralna ali psihološka**, ki ima svoj vir v duhovnikovi indiferentnosti in samoljubju. Te vrste samotarce najdemo tudi med duhovniki, ki živijo skupaj ali blizu z drugimi sobrati. Duhovnik, ki živi zaprt sam vase in je neobčutljiv za potrebe sobrata. Tudi v semeniščih in samostanih najdemo take primere. Živimo skupaj, pa se velikokrat ne poznamo. Morda je zanimanje samo za napake in padce bližnjega. Ta egoizem more biti oseben, ali pa tudi male vase zaprte skupine duhovnikov. Sem moremo škodovati tudi duhovnike, ki delajo samo na enem področju in se prav nič ne brigajo za one sobrate, ki opravljajo drugačno delo. In vendar pripadamo vsi k istemu duhovništvu. Res ni hujšega med nami kot to medsebojno „nepoznanje“.

Psihološko gledano moremo razlikovati **tri vrste moralne samote**. Najprej samota duhovnika, ki ne potrebuje drugih. Ima svoje knjige, le nekatere izbrane prijatelje, svoj način življenja. Tudi pobožnost svoje vrste ima. Ne potrebuje stika s sobrati. Njegov ideal je, hoditi mirno skozi življenje in se ne zanimati za probleme, za katere se ogrevajo drugi. Kar mu naložijo, to stori, ostalo ga ne briga. Družbe sobratov ne potrebuje, kar pa ni prav nič duhovniško. Če on ne potrebuje drugih, pa morda drugi potrebujejo njega. Ljubezen zahteva, da ima tenek čut za potrebe bližnjega. Zlasti na tri načine pokaže tak duhovnik svoj egoizem: ne pohvali sobrata ob njegovih uspehih, veseli se njegovih polomov, prav nič se zanj ne briga, ko je v stiski in je morda zašel na napačno pot.

Pogosto srečamo duhovnika samotarca, ki je zagrenjen. Je potr in žalosten. Njegovo duhovništvo se mu zdi prazno, ker morda ni uspel, kakor je želel. Ogiblje se duhovniške družbe, ker se mu zdi, da mu ta neprestano izprašuje vest in mu očita. Vsako shajanje duhovnikov, vsi načrti za skupno delo se mu zdijo mlatenje prazne slame. Čemu sestanki? Čemu zborovanja? To sveta ne bo prav nič poboljšalo. Tak duhovnik seje povsod pesimizem, tudi med laiki.

Posebno se čuti nesrečnega in osamelega duhovnik, ki nima velikih spo-

sobnosti in talentov in si domišlja, da ga drugi zapostavljajo in prezirajo. V družbi ne govori, ker njegova beseda nič ne velja. Nikoli si ne upa povedati svojega mnenja. Sestankov in družbe se izogiblje. Čuti se zapuščenega in nerazumevanega po sobratih in predstojnikih. Duhovniki s svojim postopanjem velikokrat povzročimo tako stanje duhovnika sobrata.

Tretja vrsta samote je duhovna, ki izvira iz odpovedi. Ta je bistveno duhovniška in rodovitna. To samoto zahteva od nas Gospod, ko nas poziva, naj se osvobodimo vsega posvetnega in naj gremo na goro k molitvi, da se tam srečamo z Bogom in ljudmi. Osvobodimo se samega sebe in se srečamo z Bogom. To je samota velikih genijev in svetnikov. Zahteva mnogo molka in globin. In ker je notranja, duhovna, jo moremo gojiti, čeprav živimo skupaj z drugimi. Ni treba iti med samostanske zidove. V tej duhovni samoti črpamo moči za službo drugim.

Potrebujemo drug drugega

Kadar duhovnik ne zna premagati materialne samote in se ne bori proti trojni moralni osamelosti, so posledice lahko zelo hude.

Duhovnikom zelo manjka bodrilna beseda sobrata, resna pohvala, ki nas požene naprej in nam da novega zagona. Duhovniki navadno ne pohvalimo drug drugega. Tozadevno smo premalo človeški. Pozabljamo, da je krščanstvo bistveno misterij učlovečenega Boga in da je duhovništvo misterij preoblikovanja človeka. Ne mislimo tukaj tistega prilizovalnega hvalisanja. Manjka večkrat beseda resnega priznanja za trud, ki smo ga položili v kako delo. Manjka tega od strani predstojnikov in sobratov. Morda je kateri ponižan, doživi resnično kak neuspeh ali se mu to samo dozdeva, v takem stanju ga bo beseda sobrata dvignila, pomirila. Z veseljem bo začel znova.

Zelo potrebujemo tudi izkušnje drugih. Pridobimo na času in močeh in zagotovimo uspehe. V nesebičnih razgovorih in posvetih se nam odprejo nova obzorja, novi vidiki. Vedno radi pomagajmo sobratu s svojimi izkušnjami.

Bratski opomin, storjen ob pravem času in modro, obvaruje pred padei in pomaga do svetosti. Moj sobrat duhovnik ima v sebi neprecenljive zaklade in zmožnosti, pomagati mi moram, da jih bo znal izrabiti.

Osamljenost naredi zoprne knjige in tudi molitev. Seje naveličanost in utrujenost. Če ni posebne milosti in posebnega prizadevanja, duhovnik, ki je sam, je v nevarnosti, da se poplitvi. Bere samo še revije in časopise.

Osamljenost nas ohladi in posuši srce. Ne znamo več ljubiti, ne razumeti bližnjega. Kierkegaard se je tako izrazil o krščanstvu: „Nihče ni nikoli bolje ocenil krščanstva kot Pascal z besedami: Je družba ljudi, ki mislijo, da so s prejemanjem nekaterih zakramentov že prosti dolžnosti ljubezni do Boga.“ Mogli bi dodati posebej za nas duhovnike: Smo družba ljudi, ki ob nekaterih vsakdanjih opravilih, ki so večkrat brez življenja, pozabimo na dolžnost ljubiti sobrate.

Samota nas duhovno prazni. Lepa prilika, ob kateri more duhovnik duhovno bogateti, je razgovor z duhovniki, izmenjava idej. Tudi razgovor z laiki nas more večkrat duhovno dvigati, ali za nas svojskega polja razgovora laik ne razume in tudi ne more sodelovati pri njem. So zgolj naši problemi, o katerih se znamo in moremo porazgovoriti samo duhovniki in sami duhovniki. Navzočnost laika bi imela zanj lahko slabe posledice.

Proti duhovniški osamelosti postavimo duhovniško prijateljstvo

Prijateljstvo med duhovniki je prva oblika teološke ljubezni. Ljubimo najpopolnejše delo božje, ki je duhovnik, in ljubimo, kar nam je najbolj blizu, najbolj „alter ego“. Ne moremo reči, da izpolnjujemo zapoved ljubezni do bližnjega, če ne začnemo pri sobratih duhovnikih.

Pri prijateljstvu z duhovniki moramo paziti, da ni zgolj tovarištvo. Treba je iti bolj na široko in bolj na globoko. Pravo duhovniško prijateljstvo mora nujno voditi k svetosti.

Pri tem prijateljstvu moramo biti pripravljene tudi na žrtve. Treba je pustiti vse, tudi na videz najbolj nujno službeno opravilo, in pomagati sobratu duhovniku v veliki potrebi. Večkrat duhovnika navdaja škrupuloznost, ko naj bi zapustil za kako uro ali ves dan župnijo, da bi obiskal sobrata, ki ga potrebuje ali sam potrebuje njega. Duhovnik je prej kot župnija. Rešen in svet duhovnik bo reševal in posvečeval duše. Nasprotno propade vse. Duhovniki zelo potrebujejo drug drugega, smo rešitelji drug drugega. Gorje samemu! Ne varajmo večkrat sami sebe.

Prijateljstvo med nami mora biti dobrohotno. Sv. Tomaž pravi: „Ljubiti se pravi želeti dobro nekemu.“ Pozabiti nase in velikodušno dati drugemu. Sobratu moramo želeti, kar je lastno njegovemu duhovništvu: osebno svetost in uspeh pri delu. Čeprav pri tem ne iščem lastne koristi, jo vendar nujno moram imeti po dobrem medsebojnem vplivanju. Me posvečuje in me usposablja za velika dela. Mi pomaga iz malodušja.

Ko ljubim sobrata duhovnika, ljubim svoje duhovništvo in ljubim Jezusa Velikega Duhovnika, ker smo prav po tej medsebojni ljubezni najbolj prijatelji Njegovi in z Njim eno.

Prijateljstvo med duhovniki se pokaže zlasti na sledeče načine: Znati pohvaliti brez hinavščine. Znati opomniti na napake, ne da bi žalili. Znati vzgajati brez nasilja. Ne vsiljevati svojega načina mišljenja in življenja.

Velikodušno je treba živeti teološko ljubezen. Iti iz samega sebe, ne da bi se izgubili v posvetnih rečeh ali ljudeh, ampak da bi našli Kristusa v drugih. Ljubezen predpostavlja odpoved in žrtev. Predpostavlja predajo samega sebe. Če smo duhovniki, smo „božja ponudba“. Zahteva, da se darujemo najprej svojim sobratom, da bi jih dovedli do svetosti. To je junaška in velikodušna predaja Jezusu Duhovniku.

Duhovniški sestanki so en način rešitve iz osamelosti. Sestanki morajo biti iskreni, neprisiljeni, nadnaravnega značaja in iz ljubezni. Se ne sestanemo samo, da bi reševali probleme, izpreminjali načine dela, ampak tudi da bi živeli edini in prijateljsko svoje duhovništvo.

Živeti skupaj duhovniško veselje, razvedrilo. Ni prav nič otročje ali preveč človeško, če se zberemo ob naših praznikih: dan posvečenja, rojstni dan, god, farni praznik itd. Kratke in iskrene vrstice čestitk vplivajo dobro na sobrata.

Duhovniška brezbržnost za sobrate in odsotnost pri skupnih naporih suši vire našega duhovništva, ker suši vire ljubezni.

Živeti moramo v ljubezni! To se pravi: Živeti moramo velikodušno in z veseljem duhovniško prijateljstvo, ki nas posvečuje!

J. G.

Kako napreduje Baragova zadeva?

(Ob devetdesetletnici Baragove smrti — 19. januarja 1868)

Filip Žakelj, Argentina

Za stoletnico Baragovega prihoda v Ameriko je p. K. Zakrajšek na proslavi v unionski dvorani v Ljubljani trdil tele tri stvari: „Da je bil Baraga res svetega življenja, cel svetnik v življenju in delovanju, o tem pričujejo vsi, ki so ga osebno poznali. — Da je bil Baraga res svetnik, pričajo vsi oni, ki so njegovo življenje natančneje proučevali in raziskovali. — In če boste tudi vi brali Baragov življenjepis, sem prepričan, da boste tudi vi priznali: Baraga je bil res velik svetnik.“ Ob koncu pa pravi: „Slovenci še nimamo svetnika. Sedaj je lepa prilika, da ga dobimo, ako je to božja volja in bo Bog hotel. Leta 1968 bo stoletnica smrti Baragove. Do tedaj je še 28 let. Če bi se to ne dalo preje doseči, skušajmo doseči vsaj za ta jubilej. Zato vsi na delo, da bomo vsaj tisto stoletnico obhajali že v cerkvi pred oltarjem Baragovim (Pr. Slava Baragu, Groblje 1939, str. 42. 43, 44. 49). Sedaj se je približala že devetdesetletnica Baragove smrti. Ali je Baragova zadeva že toliko napredovala, da bomo mogli za stoletnico njegove smrti že klečati pred njegovimi oltarji in klicati vsaj: Blaženi Friderik Baraga, prosí za nas? Pred tremi leti smo v daljšem članku pregledali, koliko je zlasti v letih po drugi svetovni vojni zanimanje za Baragovo zadevo zrastlo (Ali bo kdaj škof Baraga svetnik? OU, l. I. (1954), št. 5-6, str. 131/8). Prav je, da se za devetdesetletnico njegove smrti malo bolj zanimamo, kako zadeva za njegovo proglasitev za blaženega napreduje.

Središče dela za Baragovo zadevo med slovenskimi rojaki v Severni Ameriki je bilo in je še vedno pri frančiškanih na Ameriških Brezjah v Lemontu. Skoraj v vsaki številki Ave Maria objavljajo darove za Baragovo zvezo in poročajo o uslišanjih na Baragovo priprošnjo. Zadnji trije letniki so objavili tudi več člankov: Baragov mesec (jan. 1955, 25); dr. Franc Jaklič, Nekaj novih podrobnosti iz Baragove mladosti (jul. 1955, 202/6); isti, še nekaj novih podrobnosti o Baragi (avg. 1955, 239/3); Odilo, Baragova krščenska umrla (avg. 1955, 246); Baragovi nauki (sept. 1955, 270); Baragova smrt (jan. 1956, 27); Zatekajmo se k Baragi (nov. 1956, 352); Baragov dan (dec. 1956, 379); dr. Franc Jaklič, Baragovo začetno delo v L'Ansu (jan. 1957, 20/3); isti, Predavanje škofa Barage o Indijancih (marec 1957, 74/6). Posebej pa opozarjamo na daljše članke in razpravice v Ave Maria Koledarjih v zadnjih treh letnikih; J. Gregorich, Baraga na oltar (AMK za l. 1955, 109/14; važno poročilo o zgodovini dela za Baragovo beatifikacijo); P. B. Ambrožič, 25-letnica Baragove zveze (AMK za l. 1955, 134/43); Baragove zveze važni; zadnjo razpravo je dokončal p. Bazilij pod naslovom: Baragova zveza ob jubileju (AMK za l. 1956, 117/120); tudi sicer Ave Maria Baragove zveze vežni; zadnjo razpravo je dokončal p. Bazilij pod naslovom: koledarja za l. 1955 in 1956 prinašata mnogo drobnih zanimivosti o Baragi; dr. Franc Jaklič, Obisk v Baragovem misijonu L'Anse (AMK za l. 1957, 82/9).

Središče celotnega delovanja za Baragovo razglasitev za blaženega pa je v Marquettu, kjer je bil sedež Baragove škofije in kjer Baragovi svetniški ostanki tudi počivajo. Tam je sedež uradne zgodovinske komisije, ki preiskuje

vse, kar je v zvezi z Barago, ter zbira potrebno gradivo. Glavni in neutrudni delavec je ing. J. Gregorich. Preteklo leto je n. pr. v pismu za Baragov vestnik tole trdil: „Baragova zadeva tako hitro napreduje, da večji del časa uporabimo za uradno delo. Prošnje za gradivo prihajajo od vseh strani, ne samo od katoliških publikacij, marveč tudi od drugih. Ni nam mogoče vsem ustreči... Slovenci v Združenih državah čimdalje bolj podpirajo našo zadevo, tako da smo vsi ponosni. Brez njih bi počasi napredovali. Tudi ljudje drugih narodnosti izven naše škofije nas redno podpirajo. Brez te pomoči bi naša mala škofija imela malo upanja na izvršitev dela. V škofiji zanimanje za Baragovo zadevo vedno raste. V zadnjem letu smo tu ustanovili dva Baragova muzeja in v kratkem jih bomo še več. Tudi v duhovnem pogledu glede Baragove zadeve je napredek... Potreboval bi knjigo, da bi vam opisal, kaj je naše raziskovanje prineslo na dan. Mnogo novega se je že odkrilo in še dosti novega pričakujemo, ker imamo še tisoče pisem tukaj, katerih se nismo dotaknili“ (BV, I. IV., št. 2/3, Buenos Aires, avg. 1956, 2). Lansko leto meseca septembra se je naselil v Marquettu tudi naš slovenski baragoslovec in življenjepisec dr. Fr. Jaklič, ki bo od tam vodil zlasti zanimanje med Slovenci za Barago ter ing. Gregorichu pomagal preiskovati in urejati gradivo. V Marquettu je tudi sedež Baragove zveze. Zgodovinska komisija in Baragova zveza sta doslej imeli svoje prostore kar na škofijskem ordinariatu. Zadnji dve številki Baraga Bulletina pa poročata, da sta Zgodovinska komisija in Baragova zveza dobili nove, udobne in velike prostore po zaslugi škofa Noa zraven sirotišnice (by the Orphans' Home). Podrobnosti o delu za Baragovo beatifikacijo prinaša že dvanajsto leto Bulletin Apostle of the Chippewas. Z 11. letnikom je spremenil naslov v Baraga Bulletin devoted to the cause of the Apostle of the Ottawas and Chippewas. Prej so ga tiskali v Lemontu in sta ga urejevala ing. Gregorich ter p. Bazilij. Ker pa je p. Bazilij odšel delovat med slovenske izseljence v Avstralijo, Baraga Bulletin sedaj tiskajo v Marquettu, urejata pa ga ing. J. Gregorich ter mons. Robert J. Chisholm, škofijski tajnik ter dober poznavalec Baragov. Baraga Bulletin je lansko leto začel objavljati imena dosmrtnih in podpornih članov Baragove zveze. Med dosmrtnimi člani sta na prvem mestu omenjena T. L. Noa, marquettski škof ter A. G. Meyer, škof iz Milwaukee; izmed slov. duhovnikov jih je doslej omenjenih pet, podpornih pa enajst. Veseli nas, da je med dosmrtnimi, zlasti pa med podpornimi člani omenjenih veliko število Slovencev, tudi izobražencev. V marquettski škofiji in skoraj v vseh slovenskih župnijah v Ameriki vsako leto obhajajo meseca januarja Baragovo nedeljo. V marquettski škofiji pa vsako leto na jesen še Baragov dan in sicer vedno na drugem kraju. L. 1955 so ga obhajali 2. oktobra v Escanaba, lansko leto 21. okt. v Iron Mountainu, letos pa 15. septembra v župniji sv. Pavla v Negaunee v spomin, da je pred devetdesetimi leti, meseca novembra 1867, do smrti utrujeni Baraga tam blagolovil temeljni kamen za novo cerkev (pr. dr. Franc Jaklič, Friderik Baraga, Buenos Aires 1951, 276). Posebno razveseljivo pa je, da so pred kakih letom dni tudi duhovniki marquettske škofije prosili svojega domačega škofa Noa, naj začne z rednim postopkom za Baragovo beatifikacijo. Lepo besedilo je objavil Baraga Bulletin (l. 11., št. 4, jan. 1957, 35). Baragova zveza je izdala tudi lepo kopijo Baragove slike, ki jo je napravil M. Langus, Baragove podobice s kratkimi življenjskimi podatki o Baragi ter z molitvijo za njegovo beatifikacijo. Izšel je tudi zemljevid Bara-

gove misijonske pokrajine ter v posebni brošuri v angleškem jeziku posmrtni govor Baragovega gen. vikarja in rednega spovednika Edv. Jackerja pod naslovom: *Life and Services of Bishop Frederic Baraga*. Ruda Jurčec je besedilo prevedel v slovenščino, objavili pa so ga v zadnjem času Katoliški misijoni (KM, sept. 1957,; okt. 1957, 517/21; nov. 1957, 554/8).

Katoliški misijoni skoraj v vsaki številki prinese kak članek ali pa vsaj poročilo o Baragovi zadevi. O delu za Baragovo zadevo v Sev. Ameriki bralce Katoliških misijonov seznanja zlasti Karel Wolbang CM s svojimi članki. Zadnji trije letniki prinašajo tele njegove članke: Razveseljive vesti o Baragovi zadevi (maj 1955, 202/7); Baragova zadeva (dec. 1955, 517/30); Obisk in razgled po Baragove misijonskem teritoriju (dec. 1956, 736/45); Baragova zadeva (marec 1957, 149/2; april 1957, 210/14; maj 1957, 267/70; junij 1957, 299/303; julij 1957, 364/8). Omembe vredni članki in razprave v Kat. misijonih so še: P. Bernard Ambrožič OFM, P. Hugo Bren za Barago (junij 1955, 258/65); važna je zlasti njegova trditev, ki jo skuša tudi dobro dokazati: „P. Hugo je bil prvi Slovenec, ki je z vso resnostjo vrgel v svet zahtevo po delu za Baragovo beatifikacijo“ (str. 258); dr. Tine Debeljak, Pred 160 letnico Baragovega rojstva (sept.-okt. 1956, 603/7; lepo predelano predavanje, ki ga je imel tudi za 150 letnico Bar. rojstva v Rimu); dr. Fr. Jaklič, Prvi vtisi iz Baragovega Marquette (dec. 1956, 685/8); isti, Trije Baragovi molčeči glasniki v Marquette (jan.-febr. 1957, 71/83); isti, Baragova žeja po dušah (jun. 1957, 287/92); Al. Geržinič, Smo poučeni o Baragi? (jan.-febr. 1957, 69/70); L. L. CM, Ob Baragovih jubilejih poživimo naše delo za njegovo beatifikacijo (jun. 1957, 285/6); Janez Kopač CM, Baraga in Prešeren (jun. 1957, 293/8). Ta članek je dejansko predavanje, ki ga je imel g. Janez Kopač na eni izmed Baragovih proslav v župniji Marije Pomagaj v Toronto. Na tej župniji vsako leto lepo obhajajo meseca januarja Baragovo nedeljo, vselej zberejo večjo vsoto za Baragovo zadevo ter jo takoj pošljejo v Marquette. Pred kakim letom so kanadski Slovenci oddali po prevzv. g. škofu dr. Gregoriju Rožmanu marquetteškemu škofu Noa zbrane podpise kanadskih Slovencev za Baragovo beatifikacijo. Slovensko župnijo v Torontu si lahko vzamemo za zgled iskrenega dela za Baragovo zadevo.

V Argentini letos obhajamo petletnico ustanovitve Južno-afriške Baragove zveze. JABZ izdaja Baragov vestnik. Doslej je izšlo več števil. Vsako leto opravljamo pred Baragovim dnevom posebno devetdnevno. Leta 1955 smo opravljali Baragovo eharistično devetdnevno, katero so iz BV ponatisnili tudi KM (jan.- febr. 1956, 106/12), ker smo tisto leto obhajali svetovni eharistični kongres v Rio de Janeiro. Preteklo leto smo za 25-letnico, odkar so ameriški romarji in slovenski verniki pri Mariji Pomagaj na Brezjah prosili ljubljanskega škofa dr. Gregorija Rožmana, naj bi še v ljubljanski škofiji začeli z resnim uradnim delom za Baragovo beatifikacijo (26. jul. 1931), romali v Lurdes pri Buenos Airesu, kjer je semeniški spiritual pridigal o Baragi in njegovi ljubezni do Marije, direktor dušnih pastirjev Anton Orehar pa opravil sv. mašo. Isti dan smo začeli z devetdnevno: verniki so dobili podobice z Baragovim življenjepisom ter s tremi molitvami — v čast Materi božji, v čast Jezusu, Dobremu pastirju ter v čast presv. Trojici — za Baragovo beatifikacijo. Letošnje leto smo pred 29. junijem opravljali posebno devetdnevno v spomin na sto šestdesetletnico Baragovega rojstva in krsta. Objavljena je bila v Baragovem vestniku (jun. 1957).

Na duhovniških sestankih smo skoraj vsako leto imeli predavanje ali duhovno misel o Baragi ter se o napredku Baragove zadeve razgovarjali. Izšle so Baragove podobice z življenjepisom in molitvami za Baragovo beatifikacijo tudi v kasteljanščini. Slovenski duhovniki sedaj radi širijo te podobice in že prihajajo poročila tudi o uslišanjih med tukajšnjimi verniki. 29. junija zvečer je tudi Kulturna akcija priredila zelo lep Baragov večer. Gradivo so prispevali gospodje: ing. J. Gregorich, dr. Fr. Jaklič, Franc Erjavec in zlasti dr. Maks Jezernik, ki v Rimu z veliko ljubeznijo in uspehom mnogo dela za Baragovo zadevo. Upamo, da bodo ta predavanja kmalu objavljena. Pravkar je izšel Baragov oratorij z besedilom dr. T. Debeljaka, ki ga je uglasbil prof. Al. Geržinič. Tudi Mohorjeva družba v Celovcu in Katoliški glas v Gorici na Barago nista pozabila. Zadnje številke Baragovega vestnika imajo zbranih mnogo uslišanj na Baragovo priprošnjo. Posebno razveseljivo je, da je zlasti zadnji dve leti mnogo več poročil o uslišanjih kakor v vseh prejšnjih letih. Zato pa slovenski duhovniki doma, v zamejstvu in v izseljenstvu ne držimo rok križem, marveč z vsemi močmi in z vso dobro voljo pri tako sveti stvari vneto sodelujmo! Devetdesetletnica Baragove svetniške smrti naj nas še posebno spodbudi!

*KONZORCIJ, UREDNIŠTVO IN UPRAVA
SE HVALEŽNO ZAHVALJUJEJO VSEM
SOBRATOM KI SO PRIPOMOGLI, DA JE
MOGLO NAŠE GLASILO LETOS REDNO
IZHAJATI! POSEBNA ZAHVALA VELJA
NAŠEMU PREVZVIŠENEMU ŠKOFU DR.
GREGORIJU ROŽMANU! OBENEM ŽELE
VSEM SLOVENSKIM DUHOVNIKOM PO
SVETU BLAGOSLOVLJENE BOŽIČNE
BOŽIČNE PRAZNIKE IN SREČNO TER
MILOSTI POLNO NOVO LETO!*

Pij XII. o zadržanju duhovnikov

Papež Pij XII. je sprejel 15. junija letošnjega leta skupino gojencev in rektorja novega škofijskega zavoda v Barceloni. Papež je imel nagovor nanje, v katerem je v prvem delu poudaril pomen podobnih zavodov za vzgojo duhovniškega naraščaja. V drugem in tretjem delu je pa govoril o stališču in nalogah duhovnika spričo sodobnih pojavov. Povod za takšen govor je sv. oče videl v ugotovitvi, da „so mladi duhovniki prizadevni v iskanju nečesa neizrazno novega na vseh področjih, posebno na družbenem polju, kjer se pojavljajo vedno nujnejše zahteve in potrebe“. Ta drugi in tretji del nagovora priobčujemo dobesedno.

Drugi del:

a) „Vaš napredek ne more biti v tem, da zaskrbljeno iščete novih osnov, marveč v vedno vestnejši uporabi onih starih in večnih načel, ki so v evangeliju podana v svojih glavnih formulacijah.

b) Zaradi tega se morate modro in premišljeno, ne pa nemirno in neučakano prizadevati, da v vseh stvareh pride do veljave materinski duh Cerkve, ki je v popolnem nasprotju z vsakim nasiljem in z vsako drugo skrajnostjo, ki ni združljiva z duhovniškim ravnanjem.

c) Vsekakor duhovnik ne sme biti pasiven in tudi ne brezbrizen ob novih problemih, kar more v nekem smislu vzbujati vsaj videz njegove sokrivde. Po drugi strani pa tudi ne sme zaiti v nasprotno skrajnost in se čisto predati neki določeni stvari. Kdor je v Gospodovi službi ima določeno poslanstvo, v katerem vsi družbeni faktorji igrajo svojo vlogo, ne pa danes nekateri a jutri zopet drugi.“

Tretji del:

„Končno ne smejo sodobna vprašanja, — ki so tako značilna za naš čas in za katerimi Cerkev ne le da ne zaostaja, marveč je bila in je vedno v prvih vrstah, ko gre za njihovo rešitev,

— tako zaposliti vašega mišljenja, da bi pozabili na sledeče stvari:

a) Čeprav se duhovnik spričo tolikih sodobnih nalog ne sme kazati brezbriznega, se mora vendar zavedati, da so njegov glavni cilj duše, nadaljevanje večnega duhovništva Kristusovega, slava Očeta, ki je v nebesih, in večno zveličanje vseh mu izročeni ovčic, katere mora tako usmerjati, da bodo v nalogah tostranskega življenja zrle sredstvo, s katerim si morejo zaslužiti večno plačilo neprimerno večje vrednosti in trajnosti.

b) Rešitve tako težkih problemov, kakor jih nalaga organizacija družbe v naših dneh, nikakor ni iskati v sovražnem in medsebojnem boju, ki vodi do zagrenjenih prelomov, temveč v sporazumevanju, katerega je treba modro iskati v luči večnih načel in v splošnem soglasju.

c) Onkraj pravičnosti, tiste pravičnosti, katere ni težko gojiti, kdor jo išče z zdravim duhom in dopustnimi sredstvi, pa se razteza še mnogo bolj prostrano gospodstvo ljubezni, ob kateri se je treba zateči, ako pravičnost sama ne zadošča.“

Španska katoliška revija *Ecclesia* (29. 6. 57) pripominja k temu nagovoru, da pomenja v zbirki papeških tekstov eno izmed najodličnejših smernic za duhovniško delo. „Ne gre toliko za nagovor kakor za program ali bolje: za kratek izvleček vsebine, v kateri je obsežen cel zvezek ascetike in pastoralke. Sam papež je svoje modre opomine opremil točko za točko z številkami, hoteč s tem še bolj podčrtati njihov podučni značaj. Tako je papež prvi, ki poudarja, da zgradnja družbe, tehnični razvoj, kulturni nivo elite in celo organski razvoj apostolata v naši dobi zahtevajo mnogo temeljitejše in bolj življenjske rešitve kot nekdaj.“

I. A.

Mednarodni kongres za laični apostolat

Alojzij Šuštar, Švica

Od 5. do 13. oktobra se je vršil v Rimu 2. mednarodni kongres za laični apostolat, ki bo za bodoči položaj in življenje Cerkve velikega, v marsičem najbrž naravnost odločilnega pomena. Kongresa se je udeležilo nad 2000 zastopnikov več kot 80 narodov. Posebna značilnost kongresa je bila velika udeležba zastopnikov iz Azije, Afrike, in Oceanije. Ti udeleženci iz daljnih dežel niso bili samo poslušalci, ampak so vedno znova posegali v razgovor. Tema kongresa je bil: Laiki v krizi modernega sveta, njihova odgovornost in njihovo oblikovanje. Kongres je odprl sv. oče Pij XII. sam, ki je za to priliko prišel nalašč iz Castel Gandolfa v Rim in imel v cerkvi sv. Petra velik in pomemben govor na udeležence. Pri tej avdienci so bili navzoči vsi udeleženci, nad 60 škofov in nadškofov, zastopniki diplomatskega zbora in poleg tega še veliko drugih romarjev, ki so se mudili v Rimu. Sv. oče je govoril v francoščini in omenil v uvodu prvi kongres za laični apostolat leta 1951. Že na prvem kongresu je prišla močno do izraza misel, da imajo laiki pri poslanstvu Cerkve v svetu danes posebno važno nalogo. V letih med prvim in drugim kongresom se je ta zavest zelo poglobila, sv. oče je pohvalno omenil veliko delo, ki ga je v tem oziru opravil stalni odbor za mednarodne kongrese za laični apostolat, katerega predsednik je advokat Vittorino Veronese, ki je bil tudi duša drugega mednarodnega kongresa. Govor sv. očeta je imel dva dela. V prvem je papež podal važne nauke o laičnem apostolatu, v drugem delu pa praktične smernice za laični apostolat. Prvo vprašanje, ki ga je obravnaval sv. oče, je bilo vprašanje, ali tisti laiki, ki po-

magajo hierarhiji pri njenem hierarhičnem apostolatu, ostanejo še pravi laiki in vrše laični apostolat v pravem smislu besede, ali pa je treba to zanikati. Sv. oče, ki je imel pred očmi predvsem poučevanje verouka po naročilu Cerkve, kot ga n. pr. vrše laični kateheti, zlasti po misijonih, je dejal, da so tudi ti laiki pravi laiki in vrše pravi laični apostolat. S tem je odločeno teološko razpravljanje, ki je bilo v zadnjih letih precej živahno. Papež se je dotaknil tudi vprašanja, ali naj bi spet vpeljali diakonat, a je dejal, da to vprašanje še ni zrelo. Dalje je sv. oče zelo poudaril odgovornost laikov. Napačno je, v Cerkvi govoriti o čisto aktivnem elementu, ki naj bi bila hierarhija, in o čisto pasivnem, ki naj bi bili laiki. Vsi, duhovniki in laiki, so poklicani, da grade Cerkev, vsi so svobodne osebe, ki imajo pred Bogom lastno odgovornost. Danes ima Cerkev prevelike naloge, da bi bili dovoljeni malenkostni prepiri med laiki in duhovniki. Važno je, da je pri obeh živ duh vere, nesebičnosti, spoštovanja in medsebojnega zaupanja, potem bo vladalo med hierarhijo in laiki pravo razmerje in pravo ozračje. Duhovnik ima svoje dostojanstvo, ki ga mora priznati vsak laik, a tudi laik ima svoje pravice v Cerkvi, ki jih mora priznati tudi duhovnik. Danes so laiki še prav posebej poklicani, da pomagajo duhovnikom, je dejal sv. oče naprej, ker duhovnikov tako zelo primanjkuje, posebno v nekaterih deželah, a tudi zato, ker je posvečenje sveta — *consecratio mundi* — v prvi vrsti naloga laikov, ki žive in delujejo v svetu. Cerkvena hierarhija naj poveri laikom njihove naloge, naj jim res zaupa in dopusti, da delajo laiki na lastno odgovornost. Seveda je treba

laike za to najprej vzgojiti. Predvsem morajo biti taki laiki trdne in močne osebnosti, da ne bodo podlegli vplivom okolja.

Posebno zanimiva in aktualna so izvajanja sv. očeta o laičnem apostolatu samem. Molitev in zgled še nista apostolat v pravem smislu, čeprav sta izrednega pomena, posebno pri učiteljih, zdravnikih in inženirjih, ki delujejo med ljudmi, ki ne verujejo več, ali pa vere še ne poznajo. Katoliška akcija pomeni po besedah sv. očeta vedno uradni laični apostolat. Cerkveni mandat pa ni dan KA kot taki na splošno, ampak le posameznim članom. Tudi nima KA nikaškega monopola nad laičnim apostolatom, hierarhija lahko tudi druge skupine pritegne k sodelovanju pri apostolatu in jim poveri mandat. V tej zvezi je sv. oče omenil, da ponekod vlada nekaka nezadovoljnost, ker hoče biti le KA pravi laični apostolat in tega noče priznati tudi drugim skupinam. Zato bi bilo najbrž prav, da bi po resnem študiju in premisleku revidirali in reformirali terminologijo in strukturo KA. Ob koncu kongresa je bila sprejeta posebna resolucija, ki si postavlja za cilj to reformo v terminologiji in strukturi KA. Ob koncu prvega dela se je sv. oče še kratko dotaknil vprašanja razmerja laikov do hierarhije, njihove pokorščine do Cerkve. Zavrnil je naziv „laična teologija“ in opozoril, da je posebna naloga laikov, da rešujejo obmejna vprašanja teologije in drugih znanosti.

V drugem delu svojega govora, ki je bil posvečen praktičnim nalogam laikov, je papež omenil, da niso vsi laiki poklicani k laičnem apostolatu v strogem smislu besede, da naj si torej hierarhija izbere samo najbolj sposobne in prielita. Tem laikom je pri izvrševanju njihovega apostolata potreben predvsem takt, temeljita izobrazba in požrtvovalnost. Prav bi bilo, da bi laiki sami izopravljene, ki so res v vsakem oziru naj pri tem samo pomagajo. Važno je, da že mladina, že otrok v prvi dobi, dobi braževali laike za apostolat, duhovniki apostolski čut in smisel za odgovornost

za druge. Kot posebna področja laičnega apostolata je sv. oče omenil župnijo — tu je poudaril pomoč v cerkvi, petje na koru, pomoč v župniji pri hišnih obiskih, dalje radio, film in televizijo, kjer imajo katoliški laiki izredno velike naloge. Tretje področje je delavski svet, kjer imajo katoliški laiki nalogo, da bude čut odgovornosti za druge, pomagajo, kjer morejo in pokristjanijo svet tehnike in industrije — največja, a tudi najtežja naloga laičnega apostolata. Izrecno je sv. oče tu omenil rudarje-izseljence, ki delajo po zapadnoevropskih državah in žive v zelo težkih razmerah. Ob koncu govora je papež opozoril na posebne naloge, ki jih imajo laiki v južni Ameriki, kjer tako zelo manjka duhovnikov, kjer se vedno bolj širi protestantizem, marksizem, spiritizem in praktični materializem. Tu morajo laiki večkrat nadomestiti duhovnika, posebno kot učitelji, a tudi v gospodarskem in ekonomskem življenju imajo zelo važne naloge. Za Azijo in Afriko je sv. oče želel večjo pomoč laikov v misijonih, pri rešitvi nacionalnih problemov, v sodelovanju v politiki in v javnem življenju, kakor tudi pri neposrednem misijonskem delu kot katehisti. V misijonih more posebno tudi žena veliko pomagati. Sv. oče kliče vse katoliške laike, da sodelujejo tudi pri nevrtralnih in nekatoliških organizacijah, kjer gre za dobro ljudi in za božjo čast, in da sodelujejo predvsem v velikih mednarodnih organizacijah. Na koncu govora je sv. oče vse udeležence in njihovo delo in ves kaični apostolat posebej priporočil Mariji in podelil svoj apostolski blagoslov.

Pri sejah, ki so jih imeli udeleženci naslednje dni, so duhovniki in laiki, teologi in taki, ki delajo na praktičnem področju laičnega apostolata, imeli predavanja, poročila in razgovore o laičnem apostolatu in o dejanski možnosti njegove uresničitve. Med govorniki je nastopilo tudi več kardinalov, škofov, ministrov, univerzitetnih profesorjev, za so bili skoraj vsi narodi in jeziki. Pri tem sta prišli do izraza predvsem edinstvo in raznolikost katoliške

Cerkve, dve lastnosti, ki jih je posebej poudaril advokat Veronese v zaključnem govoru. Na prav poseben način se je laični kongres spomnil tudi trpeče Cerkve za železno zaveso. Pri predsedniški mizi je bilo vedno eno mesto prazno, kot spomin na tiste dežele, ki se kongresa niso mogle udeležiti, kakor bi bile rade. V torek, 8. oktobra, je bilo posebno večerno zborovanje posvečeno trpeči Cerkvi, na tem zborovanju je govoril tudi p. Lombardi. V sredo je bila v St. Maria Maggiore polnočnica za trpečo Cerkev in ob zaključku kakor že ob otvoritvi kongresa so se udeleženci spet posebej spomnili trpeče Cerkve. Zadnja dva dneva kongresa sta bila posvečena delu v jezikovnih skupinah; bilo jih je pet: italijanska, francoska, angleška, nemška in španska. V teh skupinah so udeleženci pripravljali zaključne resolucije, ki so bile sprejete na slovesnem zaključnem zborovanju v nedeljo dne 13. oktobra. Pri tem zborovanju, na katerem je bilo navzočih več kardinalov, veliko škofov in nadškofov in zastopniki diplomatskega zbora, se je vodstvo kongresa predvsem zahvalilo sv. očetu za njegov govor in obljubilo, da bo vse

storilo za uresničitev smernic, ki jih je dal sv. oče. Sprejete so bile predvsem štiri resolucije. V prvi poziva drugi mednarodni kongres za laični apostolat vse laike k poglobitvi duhovnega življenja, umsko izobrazbe in poznanja problemov današnjega sveta. V drugi poziva katoliške laike k sodelovanju pri vseh akcijah, ki se trudijo za izboljšanje položaja na svetu. V tretji izraža željo, da se na podlagi govora Pija XII. reformira terminologija in struktura Katoliške akcije. V zadnji resoluciji izraža kongres svojo solidarnost s trpečo Cerkvijo. Zaključne govore sta imela advokat Veronese o enotnosti in raznolikosti katoličanov, kjer je prišla posebej tudi raznolikost v oblikah laičnega apostolata do izraza. Drugi govor je imel kard. Siri, ki je še enkrat pozval vse laike k sodelovanju pri laičnem apostolatu. Nato so se vsi udeleženci podali v lateransko baziliko, kjer je bila večerna sv. maša v zahvalo, zvečer pa je bil še slovesni sprejem pri rimskem županu na Kapitulu. — Kako velikega pomena je bil drugi mednarodni kongres za laični apostolat, bo pokazala bližnja bodočnost.

Češčenje Marije na Slovenskem

(Ob petdesetletnici kronanja Marije Pomagaj)

Filip Žakelj, Argentina

Franc Rihar je dve leti po kronanju Marije Pomagaj na Brezjah v svoji knjigi „Marija v zarji slave“ o tej slovesnosti zapisal: „Nekako v sredi med šmarno goro in Bledom pa je na priznani ravnini sredi polja in sadnih vrtov — na Brezjah — postavila Kraljica sveta svoj milostni prestol. Že od francoskih časov sem so vrele tjakaj slovenske trume iskat tolažbe in pomoči in ne zastoj. V novejšem času pa so postale Brezje krona Marijinih božjih potov na Slovenskem. Marija Pomočnica iz Brezij je postala magnet slovenskih src. Kakor

električna iskra je presunilo neko nadzemesko veselje ves slovenski rod, ko se je poleti 1907 raznesla vest, da boče ljubljanski vladika dr. Anton Bonaventura Jeglič na angelsko nedeljo slovesno kronal milostno podobo Marije Pomočnice na Brezjah. Brez bobnanja in posebnih vabil se je zbralo na ta dan iz vseh slovenskih pokrajin nad 30 tisoč vernih rojakov — privabila in edinila jih je ljubezen do Marije. S solzami ginenja so gledali prizor kronanja ter so kot zastopniki cele Slovenije kronani Kraljici na novo prisegli neugasljivo

ljubezen in večno neomajno zvestobo. Te velike prisege priča je bil mogočni velikan Triglav, ki je iz zračnih višav zrl veličastno klanjanje slovenskega naroda nebeški Kraljici.“

Potem pa isti Rihar čudovito lepo govori o ljubezni slovenskega naroda do Marije: „O mili slovenski rod, ne zabi te prisege, ostani trden in nepremakljiv kakor skalnati Triglav v stari poddedovani zvestobi in ljubezni do Marije. V poslednjih časih so se pojavili nekateri krivi učenički med nami, ki so se drznili napasti celo čast Matere božje ter so skušali omajati v slovenskih srcih ukoreninjeno ljubezen in zvestobo do nebeške Matere. Tem nesrečnim učeničkom moramo ogorčeno in odločno zaklicati: 'Proč roko od slovenskega ljudstva!' Češčenje Marijino je zenica v očeh slovenskega ljudstva. Ako mu to iztaknete, mu vzamete pogled proti večnemu nebeškemu domu, ga pahnete v časno in večno propast. Slovenija bi točila krvave solze nad množino izgubljenih otrok. Prav pravi Rihard od sv. Lovrenca: 'Vsak narod, ki Marijo ne spoštuje, se mora pogubiti.' Pogubil se bo tudi naš narod, ako bi prelomil starodavno zvestobo svoji Materi in Kraljici! Slovenci, rojaki! Molite iskreno, goreče za svojo preizkušano domovino, da ostane zvesta veri svojih očetov, zvesta stari, poddedovani ljubezni do Marije. Naj še živahneje med nami vzklije češčenje Matere Gospodove! Zbirajmo se pridno okrog njenih oltarjev v spoštovanju in ljubezni. Oklenimo se njenih svetih nog ter vzkliknimo: 'Ne izpustimo te na veke! Vladaj še naprej — do konca dni — nad našo drago domovino, kakor si vladala nad njo že od davne preteklosti ter kot skrbna, mila Mati blagoslavljaljaj vsa slovenska srca, da ti ostanejo zvesta do groba.'“

V zadnjih petdesetih letih se ljubezen slovenskega naroda do Marije ni ohladila. Nadškof dr. Anton Bonaventura Jeglič, ki je pred dvajsetimi leti,

na god sv. apostolov Petra in Pavla, govoril zadnje besede slovenskemu narodu: „Zato pa zahtevamo povsod Boga in Devico Marijo“ ter se tri dni nato, na praznik Marijinega obiskovanja, poslovil s tega sveta, ni pred petdesetimi leti samo kronal preljubo Marijo Pomagaj, marveč je leta 1924 na prvem slovenskem marijanskem kongresu kronal tudi kip Marije Pomočnice za božjo pot na Rakovniku ter ob tej priložnosti in že prej na dveh slovenskih katoliških shodih — l. 1913 in l. 1923 — ves slovenski narod posvetil brezmadežni Devici in božji Materi. Marija Pomagaj je leta 1935 prišla za Brezj in v evarhastični kongres, na naše doslej največje versko slavje. Prišla pa je med nas tudi v naši neizmerno veliki stiski sredi druge svetovne vojne. 30. maja 1943 je ljubljanski škof dr. Gregorij Rožman sebe, svojo škofijo in svoj narod pred milostno podobo Marije Pomagaj posvetil Marijinemu brezmadežnemu Sreu. Od tedaj so se Slovenci vedno znova doma, v zamejstvu in v izseljenstvu sami, družine in vsi skupaj posvečevali Marijinemu brezmadežnemu Sreu. Skoraj vsak verni Slovenec z velikim spoštovanjem nosi s seboj podobico Marije Pomagaj, njeno podobo najdeš v slovenskih družinah, postavili pa so jo ubogi begunci tudi skoraj na vse oltarje v kapelicah po taboriščih. V izseljenstvu so zrastle nove Brezje v Lemontu, pred nekaj leti v Toronto, v skromnem semenišču v Adroguéju v Argentini, Marija Pomagaj se je naselila v slovenski kapelici v Buenos Airesu in še marsikje drugod po svetu.

Brezbožni komunizem je skrunil Marijine kapelice po vaseh, dve Marijini božjepotni cerkvi: Bled in Ptujsko goro, so spremenili v muzej, Marijino cerkev v Križankah v Ljubljani so izročili starokatoličanom, cerkev Kraljice miru na Kureščku razpada. Eden izmed slovenskih komunističnih pisateljev je v svojem romanu na najbolj ogaben način bogokletno sramotil brezmadežno, deviško Mater božjo. Morda bi v komunističnih slovenskih spisih našli še več

¹ Franc Rihar, Marija v zarji slave, Celovec 1909, str. 286/7.

takih bogokletij. Pred leti so zelo ovirali Marijino božjo pot na Brezje. Prav pred desetimi leti so na veliki šmaren ponoči tajni komunistični policisti vdrli v samostan na Brezjah ter zaplenili ves mašni, ves cerkveni in samostanski denar do zadnjega dinarja ter dva patra frančiškana odpeljali v ječo.² A ljubezen do Marije Pomagaj ni odnehala. Prav letos 1. septembra se je na Brezjah zbralo za petdesetletnico kronanja Marije Pomagaj okoli 25 tisoč slovenskih romarjev iz vseh slovenskih krajev, celo iz Koroškega jih je prišlo okoli šest sto. Okoli devetdeset duhovnikov je imelo veliko dela v spovednici. Poleg škofa Antona Vovka, administratorja ljubljanske škofije je slovesnost povelečevalo še več drugih škofov.

V izseljenstvu so se te velike slovesnosti na Brezjah isti dan spominjali slovenski romarji v Lemontu, na ameriških Brezjah, ter v Toronto, na kanadskih Brezjah. Člani Marijine kongregacije bogoslovcev in dijakov škofovega zavoda so se na to slovesnost pripravljali s posebno devetdnevnicjo; 1. septembra pa so imeli slovesno sv. mašo in zvečer pete litanije. Do tega dne so slovenski gospodje duhovniki opravili 228 sv. maš v čast blaženi Devici Mariji, Srednici vseh milosti, da bi bila kmalu razglašen nauk o Mariji Srednici vseh milosti kot verska resnica. Opravili so jih duhovniki: Gosar Anton, Malenšek Janez, Povše Milan, dr. Rozman Branko, Urbanč Janez, p. Jože Šuštar, S. J., in dr. Filip Žakelj. Semeniški spiritual je sporočil v Porto Alegre p. Ignaciju Valle, S. J., glavnemu tajniku gibanja za milijon sv. maš v čast Srednici vseh milosti za pospešitev razglasitve tega nauka kot verske resnice. 7. septembra 1957 je omenjeni pater odgovoril z zelo lepim pismom, kjer trdi, da sedaj pri tem gibanju sodeluje že 25 katoliških narodnosti; da je doslej zbranih 448.159 svetih maš; da jih je samo to leto že prejel 104 tisoč;

tako upa, da bo drugo leto do mednarodnega Marijanskega kongresa v Lurdu že zbranih pol milijona sv. maš; po kongresu bodo število sv. maš izročili sv. očetu ter ga obvestili o celotnem gibanju. S posebnim veseljem pripoveduje v pismu, da je ta slovenska pošiljka sv. maš prva pošiljka duhovnikov, ki so morali zapustiti svojo domovino zaradi preganjanja sv. Cerkve. Prepričani smo, da bo Marija tudi to majhno skromnost slovenskih duhovnikov upoštevala. Zato bi bilo res lepo, če bi slovenski duhovniki za lurško Marijino leto opravili vsaj kakih tisoč sv. maš. Semeniški spiritual je zadnje čase prejel obvestilo, da je nekaj slovenskih duhovnikov spet opravilo več sv. maš v omenjeni namen. Na mariološkem in marijanskem kongresu v Lurdu bodo seveda tudi veliko govorili o velikem gibanju v sv. Cerkvi za razglasitev nauka o Srednici vseh milosti kot verske resnice. Zelo se radujemo sporočila, da bodo slovenski verniki iz zamejstva ter zlasti evropski slovenski izseljenci s svojimi duhovniki opravili skupno romanje v Lurd meseca julija 1958. Prav pa bi bilo, da bi se slovenski duhovniki udeležili tudi mednarodnega mariološkega kongresa v Lurdu, ki se bo vršil meseca septembra.

Novemu prazniku Marije Kraljice se je moral umakniti praznik Marije Srednice vseh milosti, ki so ga že v veliko škofijah in redovih obhajali; tako n. pr. tudi v ljubljanski in marioborski škofiji. Acies ordinata sporoča, da so meseca novembra 1956 vsi brazilski škofje, zbrani pod vodstvom apostolskega nuncija in brazilskih kardinalov na zborovanju v Sao Paulo, prosili sv. stolico, naj dovoli za vso Brazilijo obhajanje praznika Srednice vseh milosti na kak drugi dan v cerkvenem letu, ker je Marija Srednica vseh milosti Kraljica in nebeška zavetnica vseh brazilskih katoliških delavskih krožkov. Sv. stolica je dovolila obhajanje praznika 1. oktobra.³ Zelo je želeli, da bi

² P. Odilo, OFM, Ave Maria Koledar za l. 1953 (Lemont), str. 72/3.

³ Acies ordinata, maj - julij 1957, str. 232.

tudi v ljubljanski škofiji dobili podobno dovoljenje za obhajanje tega praznika na kak drugi dan, ker je celo vse ljubljansko bogoslovno semenišče posebej posvečeno varstvu Srednice vseh milosti.

Obhajali smo brezjanski jubilej,

drugo leto bomo slavili lurški jubilej, za duhovnike ljubljanske škofije, ki smo Marijini kongreganisti, pa naj bo nova pobuda za češčenje Matere božje še petdesetletnica Marijine kongregacije v ljubljanskem semenišču, ki jo bomo obhajali prihodnje leto.

ZLATA MAŠA DR. TOMAŽA KLINARJA

Alojzij Košmerlj, Argentina

Leto Gospodovo 1957 je bogato na zlatomašnih jubilejih slovenskih duhovnikov v zamejstvu. Po različnih kontinentih in državah se praznujejo te slovesne obletnice velike in popolne predaje Bogu in dušam. V slovitem Kevelaerju v Nemčiji jo je praznoval v juliju naš prevzvišeni ordinarij, ljubljanski škof Rožman. V Franciji je med slovenskimi rudarji obhajal zlatomašni jubilej naš velezaslužni mons. Valentin Zupančič. V Argentini je doživel to milost in čast svetnik škulj. Na Koroškem pa sta isti dan, 15. avgusta, obhajala svoji zlati maši preč. gospod dekan Jakob Fatur v Selcah pri Brežah, v župniji Blače, v Ziljski dolini, pa je obhajal ta velepomembni jubilej v duhovniškem življenju dr. Tomaž Klinar, stolni kanonik ljubljanske škofije, župnik stolne župnije sv. Miklavža in arhidijakon mesta Ljubljane, zdaj skrben dušni pastir zaupane mu črede v Korotanu.

V naši skupni duhovniški reviji mu bode posvečen ta skromni članek v zagotovilo našega spomina, našega spoštovanja, naše hvaležnosti in naše bratske ljubezni, ki nas preko vseh razdalj družijo vse v presvetih Srcih Jezusa in Marije. Ta, ki mu ga je napisal, je bil sedem let njegov kaplan v stolni župniji in nato devet let, do odhoda na tuje, župnik šentpeterske fare v Ljubljani, eden od desetih ljubljanskih župnikov, ki jih je modro vodil in nadziral arhidijakon dr. Klinar.

Zlatomašnik dr. Klinar predstavlja izven dvoma nad vse izrazito in pomem-

bno utelešenje duhovniškega lika, markantno duhovniško osebnost ljubljanskega klera v času, ki je bogat na osebnostih dvomljive vrednosti, katerim se skazujejo velike časti, pa reven na plemenitih in zvestih značajih, do katerih je sodobna družba često indiferentna, če ne krivična in naravnost sovražna. Zlasti je v kelih zvestega duhovnika v tej prelomni dobi zgodovine nalito mnogo grenkega pelina, ki ga pa zvesti služabnik pije za svojim Gospodom v zavešti, da tako vrši voljo Očeta, ki je v nebesih in da s trpljenjem in vdano bolečino srca bolj še kot s svojim duhovniškim delom doprinaša svoj delež za lepšo in srečnejšo bodočnost Cerkve, naroda in človeške družbe sploh. In *Cruce salus — per Cruce ad lucem!*

Ko smo se, po vsem svetu raztreseni, njegovi sobratje za njegov zlati jubilejni dan, v duhu zbrali ob njem, smo tam našli duhovno pričujočo vso verno in vedno s hrepenenjem ljubljeno slovensko domovino, zlasti pa še njeno prestolico belo Ljubljano, kateri je gospod zlatomašnik posvetil najdaljši del svojega duhovniškega življenja, svoje plemenite duhovniške gorečnosti in ljubezni.

In ko se je on iz svoje tihе sedanje dušnopastirske postojanke oziral proti rodnim goram, smo mi z njim, deleč njegove duše hrepenenje, bolečino in ljubezen, obnavljali spomin na njegovo življenjsko pot in na njegovo duhovniško delo in žrtvovanje v dolgih petdesetih letih.

Rojen 29. dec. 1883 v skalnato ver- nem krščanskem domu v Plavškem Rovtu pod Golico, v župniji Jesenice na Gorenjskem, se je že od zorne mladosti oblikoval v oni trdni, kremeniti zvesti značaj, ki ga je kot duhovnik vsa leta ohranil in ga z nadnaravnimi milostmi še poglobil in oplemenitil. Kdor je poznal njegovo verno krščansko mater, ki je dolga leta preživela pri njem v Ljubljani in malo pred izbruhom vojne svetniško v Gospodu zaspala, ta je takoj razumel, odkod g. kanoniku ta trdnost vere in zvestobe, v katerih ni nikoli niti v malem omahnil. Klinarjev dom v Rovtu je bil kraj pridnega in zvestega dela in stanovitne molitve. V vzornem krščanskem duhu je vzgajala svoje številne otroke mati, zgodaj oropana moža, pa žena močna in trdna v Bogu, vredna hvale iz knjige Modrosti.

Kakor za neko znamenje bodočih dni je Bog vodil g. zlatomašnika na prvo šolanje v Beljak, ki leži blizu njegove domačije, pa tudi blizu njegove sedanje duhovniške postojanke. Gimnazijo je dovršil v Kranju in nato šel za svetlim ciljem, ki mu je blestel v duši od mladosti, v duhovniški stan, kjer so slovenske verne družine in zlasti naše verne matere vedno želele imeti sina, zastopnika družin in ljudstva pred Gospodovim oltarjem. V mašnika je bil posvečen 15. julija 1907. Videč njegove velike umske in srčne talente, ga je škof Jeglič po novi maši poslal v Avguštinej na Dunaj, da si na tamošnji univerzi spopolni teološko znanje in celotno duhovniško izobrazbo. V tem znamenitem duhovniškem zavodu, ki je dal avstrijskim deželam in tudi slovenskim škofijam številne slavne duhovnike in škofo — tudi škof Rožman je tam dopolnil svoje teološke študije — je dr. Klinar prejel diplomu in čast doktorja bogoslovnih ved.

Bogat po duhu in po srcu se je vrnil v ljubljansko škofijo in bil najprej nekaj časa študijski prefekt v škofijskem zavodu sv. Stanislava v št. Vidu nad Ljubljano, kjer je iskreno vzljudil študirajočo mladino in se mu je ta ljube-

zen za vedno vrstila v srce. Bil je zatem nekaj časa kaplan v Kranju, odkoder je šel za župnika v Škofjo Loko. Na vseh krajih, kjer je deloval v svoji duhovniški mladosti, je zapustil najlepše spomine svoje duhovniške vneme, ljubeznivosti in prijaznosti. Dr. Klinarja sa zaradi njegovega taktnega in ljubeznivega nastopa vsi radi imeli, tudi politični nasprotniki.

Leta 1923 ga je škof Jeglič poklical v stolni kapitelj v Ljubljano, kjer je prevzel za kanonikom Erkerjem vodstvo stolne župnije, zatem pa, po imenovanju kanonika Nadraha za stolnega dekana, še dušnopastirsko vodstvo ljubljanskega mesta kot mestni arhidijakon. Vse te zaupane mu službe je opravljal do svojega odhoda v tujino z vso zvestobo, z veliko vnamo, pa tudi razumnostjo in vedno z občudovanja vrednim taktom. Posebno mi je v živem spominu njegovo vodstveno delo v dušnem pastirstvu ljubljanskega mesta. Vsi dušnopastirski podvigi v Ljubljani, ki jih je odredil in odobril prevzvišeni gospod škof, so bili izpeljani pod dr. Klinarjevim vodstvom na način, ki ga v tujem svetu redko najdemo, ki pa je gotovo najboljši in najuspešnejši: po prijateljskem medsebojnem razgovoru med sobrat. Nikoli ne bom mogel pozabiti tistih lepih in iskrenih mesečnih sestankov ljubljanskih župnikov in kaplanov, ko smo se zbirali k prijateljski agapi, potem pa v resnično bratskem vzdušju razmotrivali pereča vprašanja ljubljanske pastoracije in poslušali ter z veseljem sprejemali navodila in smernice, ki nam jih je gospod arhidijakon dajal, ne kakor bi v prazno mlatil ali po zraku mahal, ampak vse temeljito preiščljeno in preudarjeno. Za važnejše prilike je povabil v našo družbo tudi prevzvišenega ordinarija, da smo tako v navzočnosti svojega nadpastirja storili svoje sklepe in zanje takoj prejeli njegovo odobrenje. Bili so ti sestanki razgibani in polni dobre volje, ki tako izrazito označuje družabni slovenski kler, v duhu iskrene vzajemnosti, brez hinavstva in klečeplazenja, a zato v nič manjšem, marveč

prav zato še v boljšem spoštovanju, ker nam je to spoštovanje do naših predstojnikov navdihovala resnična ljubezen in sinovska vdanost. Na teh sestankih, ki jim je predsedoval gospod zlatomašnik kot ljubezniv in dobrohoten starešina, smo med pomebnějšími duhovnimi akcijami izvršili organizacijo obeh velikih ljubljanskih misijonov v letih 1931 in 1941, obhajanje svetega leta 1933-34, letne stanovske duhovne obnove in nešteto drugih pobožnosti in verskih prireditvev. In kar je bilo tam v prijetni bratski vzajemnosti sklenjeno, se je po vseh desetih ljubljanskih župnijah tudi izpeljalo, in to z veseljem in navdušenjem. Mirno trdim, da je bila organizacija pastoračije ljubljanskega mesta, primerjana s tem, kar zdaj vidimo v tujem svetu, na zavidljivi višini. In to v veliki meri po zaslugi g. zlatomašnika, ki je kot voditelj poznal in videl potrebe in stiske časa, pa tudi realne možnosti duhovnih sobratov in župnij.

Je to modro delo gospoda zlatomašnika, ki ga je skozi toliko let modro in uspešno opravljal v dušnem pastirstvu Ljubljane, gotovo med največjimi in najpomembnejšimi, vredno že samo cele duhovniške osebnosti in ljubezni.

Ali delovna vnema gospoda zlatomašnika se tu ni izčrpala. Kot župnik stolne župnije je skrbel za božjeslužbeni red v stolnici sv. Miklavža, ki ga je določal in vodil z vso vestnostjo in modrostjo. Kdor je služil v stolnici, kot pisec tega članka, ta dobro ve, koliko potrpljenja, takta in prirodne razsodnosti je tu treba, da se vse uredi v zadovoljstvo duhovščine in vernikov. Zvest duhovni voditelj svoje župnije je ljubil spovednico, kjer je bil mnogim vernikom svetovalec, učitelj in tolažnik v njihovem duhovnem stremljenju. Na prižnici je bil neutrudljiv oznanjevalec božje besede, ne samo v stolnici, kjer je pridigal nedeljo za nedeljo, praznik za praznikom, marveč tudi na drugih krajih ob mnogih cerkvenih slovesnostih in prireditvah. Vsi so radi poslušali od Boga nadarjenega govornika, ki je znal s svojo ognjevito in plemenito besedo

vneti srca vernikov za vzore in boje krščanskega življenja.

Goreč častilec božje Matere Marije je vodil z veliko ljubeznijo stolni kongregaciji deklet in žena in po njih v premnoge ljubljanske družine, zlasti one iz boljših krogov, ki so bolj izpostavljene nevarnostim posvetnosti, dovajal smisel za resno in dosledno krščansko življenje. Ljubitelj dijaške mladine že od svoje duhovniške mladosti je bil od leta 1934 škofijski voditelj vseh dijaških kongregacij in svetovalec škofijskega vodstva Marijinih družb.

V škofijski kuriji je bilo zanj vedno mnogo dela: od leta 1924 je bil član škofijskega konzistorija in eksaminator pri duhovniških izpitih; nešteto se je moral udeležiti in pomagati pri vodstvu in upravi velike in v podrobnosti organizirane ljubljanske škofije. Od leta 1924 je bil tudi predsednik škofijske DŠV.

Kljub toliki zaposlenosti na cerkvenem delavnem polju, so ga, verziranega v cerkvenem in civilnem pravu, klicali tudi v javne organizacije. Bil je v vodstvu Katoliškega tiskovnega društva, dolge leta odbornik mestne občine in vodja njenega socialnega odseka, član uprave Mestne hranilnice in ne vem, kje še vse. Povsod so ga radi njegove razumnosti in preudarnosti in radi poslušali ter sprejemali njegove modre nasvete.

Tako se je gospod zlatomašnik vsega žrtvoval škofiji in narodni skupnosti ta dolga leta svojega duhovniškega delovanja v ljubljani. Njegovo življenje je bilo res delaven dan. Ne spominjam se, da bi si bil kdaj privoščil kakšne resnične daljše počitnice, razen če je spremljal svoje kongreganiste ali kongreganistinje na letovanje v naše gore, a tudi to ni bilo toliko za oddih, kot da je tudi tam čulo nad njimi njegovo očetovsko oko.

Življenje, bogato na delu in duhovniški ljubezni, ki je vedno ožarjala vso osebnost gospoda zlatomašnika in izžarevala mogočno na vso njegovo okolico, je hotel Bog okronati še s posebnim vencem preganjanja in trpljenja.

Zvest Bogu, Cerкви in narodu je gospod zlatomašnik v krvavih časih komunistične revolucije stal kot neporušljiv stebler v obrambi krščanskih in narodnih svetinj, kakor nekda j njegov veliki patron in mučenec za pravice božje in cerkvene, sveti Tomaž, nadškof kantarburški. Ob zlomu je z nadpastirjem in številnimi sobrati tudi on zapustil mesto svoje skrbi in ljubezni in odšel v tujino, sledeč modremu navodilu božjega Odrešenika, ki ga je dal svojim učencem za čas preganjanja. Sam Bog ve, kaj bi nas bilo doletelo tiste čase, ko novih vlastodržcev v domovini ni vodilo drugega kot slepo sovraštvo do vseh, ki so se jim bili postavili nasproti. Tujina ga je sprejela kot vse, ki so zapustili svoj dom, kot ona to zna: mrzla in brezžutna. Prišli so težki časi begunskih taborišč, časi stiske, pomanjkanja in negotovosti. Pogumno in vdano je prenašal križ begunstva in porabil vsako priložnost, da bi mogel kot duhovnik kaj pomagati trpečim rojakom. Ko so bile prve stiske premagane, je iskal skromne dušnopastirske zaposlitve v graški, nato v celovski škofiji. V Ziljski dolini na Koroškem zdaj župniku je koroškemu ljudstvu, slovenskemu in nemškemu, z vso duhovniško skrbjo in ljubeznijo kakor nekoč doma. V njegovem zvestem duhovniškem srcu pač vedno odmeva Pavlov klic: „Caritas Christi urget nos!“ (2 Kor 2, 14). V veliko oporo in tolažbo mu je gotovo to, da ga po begunskih postajah zvesto spremlja njegova skrbna gospodinja sestra Neža.

V takih razmerah in okoliščinah je gospod kanonik obhajal svojo zlato

mašo in doživljal svoj petdesetletni mašniški jubilej. Velika čast in velika milost je to, ki jo Bog nakloni izbranim. Koliko duhovnega bogastva, koliko duhovnega veselja, zadoščenja in ljubezni vsebuje teh petdeset let! Pa tudi koliko trpljenja, nerazumevanja, nehvaležnosti in krivic... Pa je ob zlatem jubileju v duši gospoda kanonika, ki je vedno raje gledal življenje od sončne kot od senčne strani, sijalo le zlato sonce hvaležnosti in ljubezni do Gospoda Jezusa, do ljube božje Matere in do svete Cerkve, ki jih ves ta čas tako iskreno rad ima. In ko je po zahvalni daritvi pel zahvalno pesem Bogu, ga je zahvaljeval za vse: za krščanski dom in za verno mladost, za duhovniški poklic, največjo milost, ki jo more Bog na tem svetu podeliti umrljivemu človeku, za svoje tako dolgo in plodno duhovniško življenje in delo, za vse neštete dobrote, ki jih je v teh petdesetih letih prejel zase in za verno ljudstvo. Pa je dal Bogu zahvalo tudi za bridkosti in križe, za nehvaležnost in sovraštvo, ki ju ni zaslužil, pa sta bila kot nešteti tudi njegov delež radi zvestobe resnici in pravici. Gotovo je na svoj veliki dan s sv. Pavlom iz duše mogel reči: „Superabundo gaudio in omni tribulatione nostra“ (2 Kor 7, 4).

Mi pa gospodu kanoniku-zlatomašniku iz Argentine, v imenu vseh njegovih častilcev in prijateljev, v našem duhovniškem glasilu kličemo: Srčna zahvala, gospod zlatomašnik, za vse! Bog vas ohrani še mnogo let! In če je božja volja: za nadaljni vaš duhovniški jubilej — na veselo, srečno svidenje doma! Fiat, fiat!

Plus Deo placet humilitas in malis factis, quam superbia in bonis.

Sv. Avguštin

Dekan Jakob Fatur - zlatomašnik

Boris Koman, Argentina

V Selcah pri Brežah na Zg. Koroškem je obdan od hvaležnih Korošcev in v prisotnosti nekaterih svojih sorodnikov, ki so na to slovesnost prišli iz Slovenije, 21. julija 1957 zapel svojo zlato mašo bivši radovljiški dekan Jakob Fatur.

Rojen 24. julija 1882 v Zagorju na Krasu je dovršil gimnazijske študije v Ljubljani. Tam je vstopil tudi v sementišče in bil v mašnika posvečen 15. julija 1907.

Prvo službeno mesto je nastopil v vinorodnem Sv. Križu pri Kostanjevici, kjer se je z vsem ognjem mladega duhovnika, že vzgojenega v duhu Krekovega gibanja, posvetil delu med zaupanim ljudstvom. Ta leta so mu ostala vedno v najlepšem spominu, pa tudi ljubeznivi gospod pri tamošnjem ljudstvu.

V začetku prve svetovne vojne je bil prestavljen v Radovljico za kaplana tedanjemu častitljivemu dekanu, častnemu kanoniku Janezu Novaku. In tako je od leta 1914 pa do okupacije po Nemcih v letu 1941 radovljiški kot zvezan z imenom in delom dekana Faturja. Med vojsko je namreč kanonik Novak umrl in g. škof Jeglič je na predlog g. prošta Kalana, ki je mladega Faturja zelo cenil, prav njega postavil na čelo radovljiške fare. Ni bilo lahko naslediti mlademu gospodu častitega kanonika in dekana. Posebno ne v težkih vojnih letih. Pa mladi župnik si je hitro osvojil srca faranov s svojo ljubeznivostjo in dobroto. Tolažil jih je, jim svetoval in kjerkoli je mogel tudi dejansko pomagati.

Nastop nove, narodne države ob koncu vojske je pozdravil poln narodnega navdušenja in v svoji apostolski gorečnosti zaoral na vseh poljih, kjer je mislil, da je njemu kot duhovniku

mesto. V spovednici in na prižnici, pri oltarju in v šoli, vedno vsem na razpolago, ljubezniv in potrpežljiv. Dovišil je stavbo „Ljudskega doma“, ki jo je zgradil že dekan Novak, jo povečal in moderniziral, da je bila ena najlepših na Gorenjskem. Pa ne le kot stavba, ampak tudi po življenju prosvetno vzgojnega dela med mladino in odraslimi.

Veliko svojih sil je daroval tudi združno gospodarskemu delu, bodisi pri Hranilnici in posojilnici, bodisi pri Kmetški zadrugi. Vse to ne za lastno obogatitev, saj je bil vedno skromen v svojih zahtevah, ampak za blagor ljudstva, da bi v gospodarsko urejenem življenju lažje služilo Bogu.

Prav iz istega razloga se ni izogibal političnemu delu, pri katerem je aktivno sodeloval, dasi nikoli ni rinil v ospredje. Samo v toliko, v kolikor je bilo delo duhovnika kot duhovnika.

Vse te njegove zmožnosti so hoteli uporabiti tudi za celoten narod, zato so ga kmalu izvolili v osrednje organizacije kot „Združno zvezo“ in v „Katoliško tiskovno društvo“. Pa ni bil samo član na papirju, ampak se je sez in posvetovanj aktivno udeleževal in se tako nič kolikokrat peljal v Ljubljano. Pri tem pa svoje župnije ni zanemarjal. Kmalu mu je bilo poverjeno tudi vodstvo obširne radovljiške dekanije.

Biti dekan v radovljiškem okraju ni bila lahka stvar. Ne samo, da je okraj zelo obsežen, ampak vse bolj radi svojega položaja. Saj je spadal med najbolj napredne v Sloveniji. Industrija se je močno razvijala. Izredne naravne lepote so ga naredile izrazito tujskoprometno ozemlje. Turizem in letoviščarji pa so poleg gospodarskih koristi prinesli tudi ne malo nevarnosti za moralno zdravje ljudstva. Industrializacija in turizem sta

zahtevala močrosti in novih potov tudi v dušnem pastirstvu. In za vse je bil končno ne v mali meri odgovoren g. dekan. Zato mnogo posvetovanj na duhovniških konferencah in s posamezniki. Tudi vsestransko prosvetno delo je zahtevalo čuječnosti, da se vse ne poplitvi in izgubi z vidika glavni cilj, posvečenje in zveličanje duš. Spet nova odgovornost za g. dekana, odgovornost, ki se ji ni skušal ogniti, ampak na kak način ugodno rešiti.

Povsod je bil zelo dobrodošel, zlasti tudi zaradi svojega ljubeznivega in skromnega značaja. Do svojih stanovskih tovarišev je bil še posebno ljubeziven. Kakor je bil do svojih predstojnikov vseskozi sinovsko vdan in spoštljiv, je bil svojim sobratom, bodisi svojim gg. kaplanom, bodisi ostalim duhovnikom v dekaniji vselej prijatelj kot predstojnik. Zato so ga vsi radi imeli in radi poslušali. Prav tako ga je ljudstvo vedno spoštovalo in ljubilo. Celo njegovi politični nasprotniki so ga spoštovali, ker dasi kraševsko dosleden, nikdar ni bil žaljiv, ampak poln obzirnosti in dobrote.

Posebno pozornost je posvečal dijaški mladini, zlasti če je upal, da se bo kdo odločil za duhovniški poklic. In Bog mu je to skrb poplačal, saj razmehroma majhna fara ves čas njegovega župnikovanja ni pogrešala novih maš, novomašnikov, ki so prve pobude dobili prav v njem, v njegovem lepem značaju

in neomadeževanem duhovniškem življenju.

Prišla je druga svetovna vojska in z njo Nemci, ki so g. dekana z večino duhovščine dekanije aretirali in ga zaprli v Radovljici in končno izgnali. Izgnanstvo je junaško in brez godrnjanja prestajal v Ljubljani. Od tam se je ob razsulu umaknil s protikomunističnimi begunci v maju 1945 na Koroško, čeprav ga je močno vleklo nazaj v Radovljico.

Na Koroškem je bil nekaj časa v taborišču v Spittalau ob Dravi. Kmalu pa je odšel v dušno pastirstvo med nemško govoreče Korošce. Dali so mu malo hribovsko župnijo St. Lorenzen pri Reichenau-u. Izredno hitro se je vživel v nove razmere. Že 65-letni gospod se je spet znašel ves mlad posebno med otroci. Zanje je prevajal v nemščino prizorčke iz slovenščine kot kak mlad kaplan. Ko smo pa mi odhajali čez morje, je on ostal na Koroškem. Leta 1950 je bil imenovan za župnika v Selcah pri Brežah in si hitro osvojil srca vernikov, ki so nadvse ponosni na svojega dobrega župnika in ga vseprek imenujejo samo „Herr Techant!“.

Med njimi je za svojo zlato mašo zapel „Moja duša poveljuje Gospoda in moj duh se raduje v Bogu, mojem Zveličarju“. K vsem čestitkam domovine in tujine pridružujem tudi jaz v imenu bivših učencev in faranov svoje čestitke. Bog Vas živi, g. dekan, še mnoga leta!

KNJIGE

Uredništvo naše duhovniške revije je v okrožnici 1. marca 1957 izrazilo željo, da bi od različnih krajev dobilo kratka poročila o knjigah, ki bi zanimale naše duhovnike. Misel je gotovo zelo dobra in koristna in brez dvoma bi se dala tudi uresničiti. Naslednji seznam je majhen prispevek k uresnitvi te misli in upanju, da se bodo drugi, ki imajo možnost, pra vtako odzvali s podobnimi prispevki. Navajam nekaj knjig v abecednem redu iz filozofije in teologije. Če so knjige tu navedene, s tem še ni rečeno, da so najnovejše ali najboljše, a morda bo to in ono delo vendarle zanimalo. — A. Šuštar, Švica.

FILOZOFIJA

Bochenski I. M., *Der sowjet-russische Materialismus (Diamat)*. Dalp-Taschenbücher Nr. 325. Francke Verlag Bern (Schweiz) 1956. 152 str. Fr. 2.90

Kdor bi se rad vsaj nekoliko seznanil s filozofijo dialektičnega materializma, pa se ustraši knjige G. A. Wetter, *Der dialektische Materialismus. Seine Geschichte und sein System in der Sowjetunion*, Herder Freiburg-Wien, 648 str., 31.20 Fr., ker je preobširna in predraga, ki pa je eno najbolj temeljitih del na tem področju, bo z veliko koristjo vzela to malo knjižico v roke. Pisatelj je Poljak, dominikanec, profesor na katoliški univerzi v Fribourgu v Švici, in pozna neposredno ruske vire in poleg tega tudi dosti druge literature. Knjiga je pisana zelo zgoščeno in podaja najprej zgodovinski pregled dialektičnega materializma in v drugem delu njegov sistematični nauk. Pisatelj se ozira predvsem na filozofijo dialektičnega materializma, druga vprašanja pusti ob strani. Zelo dobre so kratke in jedrnate oznake in sodbe o dialektičnem materializmu. Kdor bi želel več literature, bo našel v seznamu vsa važnejša dela.

Brugger W., *Philosophisches Wörterbuch*. Herder Verlag Freiburg i. B., 502 str., 18.60 DM.

Ta odlični filozofski slovar, pri katerem je sodelovalo več skolastičnih filozofov, je v zadnjih letih izšel že v več izdajah. Pred seboj imam 5. izdajo iz l. 1953. Slovar obsega najprej v abecednem redu vse važnejše filozofske pojme, ki jim je v obliki člankov dodana obširnejša zgodovinska in vsebinska razlaga s posebnim ozirom na filozofske probleme našega časa. Ta del obsega 400 strani. Ostalih 100 strani pa je posvečenih zgodovini filozofije. Našteti so skoraj vsi pomembnejši filozofi, njihovi življenjski podatki in njihova dela in kratka oznaka njihove filozofije. Kdor se zanima za filozofijo in bi rad imel kratke, a zanesljive podatke in informacije s skolastičnega stališča, temu bo slovar izvrsten vodnik.

Dessauer Fr., *Streit um die Technik*.

Verlag J. Knecht-Carolusdruckerei. Frankfurt a. M. 1956. 472 str., 17.80 DM.

Prof. Dr. Fr. Dessauer, dr. phil. nat., dr. med., dr. theol. in dr. ing. h. c., bivši profesor na katoliški univerzi v Fribourgu v Švici, spada med najbolj znane osebnosti, ki se danes trudijo za pravo razumevanje tehnike in človeka v današnji tehnični dobi. Poleg strokovnih znanstvenih del je Dessauer objavil celo vrsto knjig in člankov o teh vprašanjih. Pričujoča knjiga je nekaka sinteza dosedanjih spoznanj in dognanj. Pisatelj obravnava vsa vprašanja, ki so pomembna za presojanje in vrednotenje tehnike v moderni družbi pod kulturnim, socialnim, etičnim, filozofskim in teološkim vidikom. Ker je pisatelj zadnjih 50 let stal vedno v prvih vrstah znanstvenega raziskovanja in svetovnega boja, piše iz osebne izkušnje in daje na vprašanja samostojen odgovor. Za pisateljevo stališče je značilen krščanski univerzalizem in optimizem, včasih morda celo nekoliko preveč! Kdor ima opraviti s tehniki katere koli vrste, mu bo knjiga zelo prav prišla.

Hirschberger J., *Geschichte der Philosophie*. Bd. I.: *Altertum und Mittelalter*. 476 str. 21 DM. Bd. II.: *Neuzeit und Gegenwart*. 641 str. 29.50 DM. 2. Aufl. Herder Verlag i. Br. 1956.

Knjiga je pravzaprav učbenik zgodovine filozofije za univerzitetne študente. Odlikujejo jo predvsem tri lastnosti: 1. ni le suhoparno naštevaje imen in števil, temveč pravo filozofiranje v zgodovinskem razvoju. 2. pisatelj pokaže notranji razvoj misli in vedno znova poudarja miselno povezanost vse zgodovine. 3. jezik in podajanje je jasno in preprosto, hkrati tudi zelo živo in zanimivo. Posebno je poudarjena *philosophia perennis* in v njej sinteza različnih šol, zlasti aristotelizma in platonizma. Kritika je knjigo ponovno ocenila kot najboljšo moderno zgodovino filozofije te vrste.

Piener J., *Thomasbrevier*. Lateinisch-deutsch. Kösel Verlag München 1956. 490 str. DM 15.

J. Pieper, laik, je najbrž eden naj-

boljših posredovalcev sv. Tomaža modernemu človeku. Njegove kratke knjižice so izvrsten komentar posameznih tez sv. Tomaža, posebno njegovih etičnih in socialnih nauk (najbolj znana dela: Ueber die Gerechtigkeit, Ueber die Hoffnung, Ueber das christliche Menschenbild, Vom Sinn der Tapferkeit, Traktat über die Klugheit, Zucht und Mass, Musse un Kult, Was heisst philosophieren, Was heisst akademisch, Ueber Thomas von Aquin, vsa pri zgoraj omenjeni založbi, v obsegu okr. 100 str., cena okr. 4 DM). Pričujoča knjiga je zbirka najbolj značilnih citatov, ki jih je Pieper tako uredil, da pokaže značilnost Tomaževega filozofskega in teološkega nauka. Skoraj vse glavne misli sv. Tomaža pridejo do izraza. Knjiga je mišljena res kot „brevir“, ki ga vzame človek vedno znova v roke. Kjer je kaj zanimanja za sv. Tomaža, posebno tudi pri laikih, je Pieper dober vodnik in spremljevalec.

TEOLOGIJA

Arnold, Fr. X., Glaubensverkündigung und Glaubensgemeinschaft. Patmos Verlag Düsseldorf 1955. 141 str. 7.80 DM.

Znani pastoralni teolog, univerzitetni profesor v Tübingenu v Nemčiji, priobčuje v tej knjigi pet razprav, ki so že prej izšle v raznih revijah. Prva dve razpravi (Glaubensverkündigung der Gegenwart, Glaubensschwund und Glaubensverkündigung) sta posvečeni predvsem raznim vprašanjem oznanjevanja božje besede v današnjem svetu. V tretji razpravi se pisatelj bavi z ekumeničnim vprašanjem (Kiche und Kirchen). Teologija župnije (Zur Theologie der Pfarrei) je predmet četrte študije. Končno prinaša knjiga nekoliko predelan govor, ki ga je imel prof Arnold ob nastopu rektorata tübingške univerze o laiku v Cerkvi. Ta razprava ima predvsem programatični značaj in z njo stopa Arnold skupaj s Congarjem, Rahnerjem in Philipsom med prve pobornike za teologijo laičnega stanu.

Eger, J., Der Christ in Ehe und Familie. Verlag Winfried Werk Augsburg 1956. 160 str. DM —.90.

Pisatelj je zbral v tem zvezku nad 500 naslovov in točnih podatkov nemških knjig o družini in zakonu, jih kratko označil in ocenil. S tem nudi dušnim pastirjem, ki iščejo literature na tem področju, zelo dober in koristen priročnik. Tu je zbrano skoraj vse, kar je v zadnjem času izšlo in je s katoliškega stališča sprejemljivo. Ni navedena le literatura o zakonu in družini, temveč tudi dosti knjig, ki so za družinsko življenje posebnega pomena, dalje knjige o vzgoji, mladinske knjige in podobno.

Gruber, A., Jugend im Ringen und Reifen. Herder Wien 1956. 332 str. 72 fl.

Brez dvoma eno najboljših del o razvojni dobi mladega človeka! Avtor je profesor za apologetiko, katehetiko in pedagogijo v semenišču v Linzu (Avstrija) in hkrati veroučitelj na srednji šoli. Knjiga je sad intenzivnega študija strokovne literature — v seznamu navaja pisatelj skoraj vsa boljša, posebno novejša dela na tem področju v nemškem jeziku. Hkrati je imel pisatelj na razpolago obširne dnevnik mladostnikov samih, kakor tudi odgovore na razne ankete, ki jih je sam izvedel. Tako je delo zelo posrečena sinteza teorije in prakse. Razvojno dobo obravnava pisatelj pod štirimi vidiki: telesno-duševni razvoj, socialno-psihološki razvoj, spolni in verski razvoj. Knjiga pokaže, da so problemi pri mladem človeku danes v marsičem različni kot pred desetletji. Delo zasluži toplo priporočilo.

Hophan, O., Die Engel. Rüber Verlag Luzern 1956. 368 str. 22.80 Fr.

P. O. Hophan, švicarski kapucin, je postal znan posebno po svoji veliki trilogiji, ki črpa iz Nove Zaveze: knjiga o Kristusu (Die frohe Botschaft), o apostolih (Die Apostel) in o Mariji (Maria). Knjige so doživele že več izdaj in so prevedene v razne jezike. Pred kratkim je izšlo novo delo o angelih. Odlikujejo ga iste lastnosti kot prejšnja dela: globoka teološka izobrazba, velika razgledanost v teološki literaturi, jasnost in preprostost v podajanju, zelo lep in živ, večkrat pesniški jezik, sinteza

znanstvene temeljitosti in osebne toplote in pobožnosti. Vsa vprašanja, ki jih stavlja teologija in ljudska pobožnost, pridejo tu na vrsto: bistvo in obstoj angelov, njihove naloge v Stari in Novi Zavezi, v Cerkvi in v človekovem življenju in v večnosti. Obširno poglavje je posvečeno padlim angelom in njihovem delovanju v današnjem času. Pisatelj se naslanja predvsem na sv. pismo in na velike teologe, a ozira se tudi na liturgijo, umetnost, ljudsko pobožnost in upošteva v trezni presoji tudi druge vire. Danes je ta knjiga o angelih brez dvoma najboljša svoje vrste.

Karrer, O., Das Reich Gottes heute. Ars sacra München 1956. 375 str. 9.60 DM.

V tej knjigi je zbranih 17 Karrerjevih člankov, razprav ali predavanj iz zadnjih let. Večina izmed njih je večjega teološkega ali pastoralnega pomena, posebno v razjasnjevanju sodobnih vprašanj o božjem kraljestvu na zemlji. Najvažnejši članki imajo sledeče naslove: Die Religionen im Lichte des Christentums; Das Wort Gottes in der Heilsgeschichte; Der Gottmensch in Bibel, Glaube und Frömmigkeit; Das Reich Gottes in der Schrift und in der Geschichte; Das kirchliche Amt in Idee und Geschichte; Sendung und Sinn des Priestertums; Vom allgemeinen Priestertum; Passamahl, Abendmahl und Messe; Die Gemeinschaft der Heiligen; Das Reich Gottes, getragen von Volke Gottes; Die Herrschaft Gottes im menschlichen Alltag; Die katholische Frömmigkeit; Das Bild Marias; Trennung und Wiederbegegnung der Konfessionen.

Kunkel, H., Die Liturgie der Ostkirche. Familien-Verlag Fulda. 1956. 156 str. 7.50 DM.

Izredno lepa knjiga. Prinaša okrog 100 slik vzhodne literature s kratko razlago in najpomembnejše liturgične molitve. Zastopanih je 12 vzhodnih liturgij v najbolj značilnih liturgičnih oblekah in obredih. Knjiga ima kratek teoretični uvod v vzhodno liturgijo in prinaša tudi pregled današnjega položaja. Posamezne liturgije imajo prav tako kratek zgo-

dovinski in teoretični uvod. V glavnem pa govore slike, ki so res dobre. Cena knjigi je sorazmerno nizka. (V isti založbi je izdal isti avtor enake knjige o sv. maši, o duhovništvu, o redovnem stanu, kmalu bo izšla knjiga osv. deželi. Cena je vedno ista.)

Matt, L. — Trochu, Fr., Bernadette Soubirous. NZN Buchverlag Zürich 1956. 290 str. 24.70 Fr.

Dva mojstra sta ustvarila delo, ki človeka res razveseli. Znani francoski biograf Trochu je napisal kratek, zelo zgoščen življenjepis sv. Bernardke, odlični švicarski fotograf L. von Matt pa je napravil nešteto fotografij, in od teh izbral 183 najboljših, ki pokažejo Bernadkinovo življenje in njeno poslanstvo in Lurd na splošno. Kdor je bil kdaj na romanju v Lurdu, temu bo knjiga prelep spomin na božjo pot, a tudi vsakemu drugemu bo naredila veliko veselje. Knjiga je izšla istočasno v nemški, angleški, francoski, italijanski, nizozemski, portugalski in španski izdaji. (Na isti način so že prej izšle enake knjige o sv. Ignaciju Lojolskem, sv. Piju X. in sv. Frančišku Asiškem).

Schmidt, Ph., Dunkle Mächte. Ein Buch vom Aberglauben einst und jetzt. Knecht Verlag Frankfurt a. M. 1956. 275 str. 10.80 DM.

Praznoverje je v dušnem pastirstvu večkrat velik problem. Danes ni najbrž nič manj razširjeno kot kdaj prej kljub vsej izobrazbi in prosvetljenosti. V tej knjigi je pisatelj na podlagi dolgega iskanja zbral tako rekoč vse, kar je v naših krajih znanega iz vedeževalstva in čarovništva v najrazličnejših oblikah. Znanstveni uvod o bistvu praznoverja kakor tudi kratke opombe pri posameznih oblikah vedeževanja in čarovništva omogočijo bralcu jasno sodbo. . .

Schöllgen, W. — Döbelstein, H., Gegenwartsfragen der Psychiatrie für Ärzte, Erzieher und Seelsorger. Herder, Freiburg i. Br. 1956. 311 str. 19.50 DM.

Knjiga prinaša 7 razprav, ki nudijo teoretično-praktični uvod v psihiatrijo, posebno v kolikor smemo od nje pričakovati pomoči tudi za vzgojo in dušno

pastirstvo. Dočim je prvi članek prof. Schöllgena bolj filozofski (Die Ontologie der Medizin als Rahmen für die Arbeit des Psychiaters), so ostali prispevki predvsem informativnega in praktičnega značaja. Tako poroča drugi članek o nevrološko-psihiatričnih klinikah in njenih bolnikih, tretji o psihiatričnih vprašanjih pri mladini, četrti govori o podedovanju, peti o nevrokirurgiji. O dušnem pastirstvu pri duševno obremenjenih poroča dušni pastir take ustanove. Zadnji članek govori o delu in uspehih živčnega zdravnika. Kdor ima kakor koli opraviti z ljudmi, ki potrebujejo pomoči na tem področju, mu bo knjiga dobrodošla.

Semmelroth, O., Gott und Mensch in Begegnung. Ein Durchblick duch die katholische Glaubenslehre. J. Knecht Verlag Frankfurt a. M. 1956. 362 str.

O. Semmelroth, profesor za dogmatiko na jezuitski visoki šoli v Frankfurtu, znan predvsem kot mariolog in eklesiolog, podaja v tem delu prerez celotne dogmatike pod vidikom srečanja med Bogom in človekom. Bog je človeka ustvaril, da se v osebnem srečanju združi z njim. Greh je sicer zavrl to srečanje, a Kristus ga je spet omogočil. Po odrešenju se vrši srečanje človeka z Bogom v Cerkvi, v zakramentalnem življenju in v milosti, dopolnjeno pa bo to srečanje v večnosti. Ker pokaže pisatelj vse glavne dogmatične resnice pod enim vidikom in ker ima srečanje čisto osebni značaj, dobi v tej knjigi šolska teologija novo življenjsko privlačnost in lepoto, ki je za oseben študij za duhovnika samega velikega pomena, a tudi kot pobuda in vir za dogmatične pridige.

Das Mysterium des Todes. J. Knecht Verlag Frankfurt a. M. 1955. 304 str. 11.20 DM.

Knjiga prinaša nemški prevod (nekoliko okrajšan) francoske knjige „Le mystère de la mort et la célébration“ Paris 1951. Delo obsega 7 razprav znanih francoskih teologov. V prvem članku govori H. M. Féret o smrti v Stari in Novi Zavezi, J. Daniélou priobčuje razpravo o smrti pri cerkvenih očetih. Na-

slednji dve razpravi sta bolj zgodovinskega značaja (o zgodnjekršćanskih pokopališčih in o pogrebnih obredih). Teološkega pomena so posebno tri zadnje razprave: J. Hild, Der Tod — ein christliches Geheimnis; L. Beauduin, Himmel und Auferstehung; Y. Congar, Das Fegfeuer. Teologi iščejo danes globljega razumevanja smrti, o čemer pričajo razprave, ki so izšle prav zadnji čas (posebno K. Rahner), ta knjiga je važen prispevek k teološkemu razpravljanju.

G. Andrej Pogačar iz Čila poroča:

NOVEJŠA TEOLOŠKA LITERATURA:

Meditacije:

G. Courtois, Face au Seigneur, Edit. Fleurus, Paris 1950.

Vor dem Angesicht des Herrn, Edit. Herder, 4 zvezki.

Anton Albert, Gesalbt und gesandt, Edit. Herder, 1953.

Nepoznani francoski autor, Jesus und sein Priester, izdal J. Staudinger S. J., Herder 1956.

J. C. Heenan, The People's Priest, Sheed and Ward, ondon 1952.

Der Weltpriester, Herder 1954.

Michonneau, Le Curé, Edit. du Cerf 1954.

Pouk o pridiganju:

G. Gerbert, Werkbuch der Kanzelarbeit, Tyrolia, Innsbruck, 1955.

D. Sertillanges O. P., L'Orateur chrétien, — El Orador cristiano, Edit. Studium, Madrid-Bs. Aires.

Katehizacija:

Guy de Bretagne, O. M. I., Pastoral catéchétique, Edit. Desclée de Brouwer, Paris 1953.

A. Croegaert, Comentaire liturgique du Catéchisme, 3. zv., Edit. H. Dessain, Malines 1953.

T. Burger, Lehrstunden, zum katholischen Katechismus der Bistümer Deutschlands, 3. zv., Edit. F. Pustet 1956.

Katolischer Katechismus — Catecismo católico, Edit. Herder 1956.

Sociologija:

A. Goux, *Hacia un orden social más humano*, iz francoščine (Edit. Liturg. española, Barcelona 1952).

Sociologija religioza:

F. Boulard, *Premiers itinéraires en sociologie religieuse*, Edit. ouvrières, Paris 1954.

J. Iribarren, *Introducción a la sociología religiosa*, Edit. en Madrid, 1955.

Razno:

H. V. Morton, *Auf den Spuren des Meisters*, Edit. Reimer, Berlin 1953

L. Hertling S. J., *Der Himmel*, (L. Ars sacra, München.

Moderna pastoracija:

G. Philips, *Der Laie in der Kirche*, Edit. Otto Müller, Salzburg 1955.

Original: *Le rôle du laïc dans L'Eglise*, Edit. Castermann, Tournai 1955.

K. Brockmüller, *Christentum am Morgen des Atomzeitalters*, Edit. J. Knecht, Frankfurt a. Main, 6. Auflage, 1955.

G. dr. Anton Trdan, Čile, nam priporoča sledeče knjige:

Dogmatika:

P. Jesús Bujanda, *Manual de teología dogmática*, špansko, editorial Sociedad de San Miguel, Bs. Aires. Kratko in jasno razložena dogmatika, uporabljiva tudi za pridige in konference.

Moralna teologija:

Jesús Montánchez, *Teología Moral*. Editorial Poblet, Bs. Aires. špansko. Zelo praktična knjiga za dušne pastirje.

P. Jesús Bujanda, *Teología Moral*. Editorial Poblet, Bs. Aires. špansko. Ima precej praktičnih kazusov.

Cerkveno pravo:

Miguel-Alonso Cabrerros, *Código de Derecho Canónico*. 4. izdaja, latinsko-špansko. Biblioteca de autores cristianos, Madrid. Nekaj sličnega kot naš Odarjev Kodeks, le da ima veliko razlage in vse važnejše dekrete rim. kongregacij.

P. Pedro Fink, *Guía canónico práctica*. špansko. Editorial Guadalupe, Bs. Aires. Za dušne pastirje zelo uporabljiva knjiga.

Pridige:

Dr. Juan Colombo, *Nuevas homilias dominicales*. Špansko. 6 zvezkov. Talleres gráficos Olivieri y Domínguez, La Plata, Argentina. Nudi veliko materiala, zgledov in ima zelo ljudski slog.

José Codina-Canals, *Conferencias de actualidad*, Credo 2 zv., Mandamientos (Zapovedi) 2 zv., Sacramentos 2 zv., Homilias 2 zv. Špansko. Talleres gráficos Duplex, Barcelona. Katehitične pridige z veliko zgledi.

P. Juan Lehmann, *Salió el Sembrador*. 6 zvezkov, špansko. Editorial Guadalupe, Argentina. Veliko shem za pridige.

P. Salvador, *Lecturas predicables*. Špansko. Editorial S. Corazón de Jesús, Santiago, Chile. Uporabljivo za misijone in razne devetdnevne.

J. Thiriet-Pezzali, *Archivo homilético*. 9 zvezkov. Editorial Litúrgica española, S. A., Barcelona. Neizčrpen vir za pridigarje.

Tihamer Toth, *Creo en Dios, Creo en Jesucristo el Mesías, Creo en Jesucristo Redentor, Creo en la Iglesia, Creo en la vida perdurable, Los diez Mandamientos, Cristo Rey, El matrimonio cristiano, Padre Nuestro, Venga a nos Tu Reino, Eucaristía, Prensa y Cátedra*. Skupno 12 zvezkov. špansko. Editorial Poblet, Bs. Aires.

P. Mateo Crawley, *Jesús, Rey de Amor*. špansko. Editorial Excelsa, Bs. Aires. Ena najboljših poljudnih razlag vse teologije, uporabljiva tudi za pridige, konference in sestanke društev, zlasti za K. A.

P. Ardizzone, *La religión explicada*. 3 zvezki. Vera, Zapovedi in Zakramenti. špansko. Editorial Apis, Rosario, Argentina. Zelo uporabljivo za profesorje na gimnaziji.

Medicina pastoral:

Dr. Hornstein, Dr. Faller, Mons. Von Streng: *Vida sexual sana*. špansko. Edición Daimón, Madrid. Nekaj podobnega kot naš Breclj Ob viru življenja, le da je bolj obširna in opremljena z mnogimi modernimi autorji. Zelo praktična za duhovnike, ki vzgajajo mladino.

JUGOSLAVIJA

50-letnica kronanja M. B. na Brezjah. Obhajali so jo v nedeljo 1. septembra. Po letu 1945 je bila to največja verska manifestacija v Sloveniji.

Ob tej priliki so prišli na Brezje ljubljanski pomožni škof Anton Vovk, mariborski dr. Držečnik, titularni nadškof-koadjutir zagrebški dr. Šeper, škof iz Banje Luke dr. Čelik, škof za vernike vzhodnega obreda v Križevcih dr. Bulatko. Prišlo je okrog 100 duhovnikov in nad 25.000 vernikov.

Na predvečer je bila sv. maša na prostem pred cerkvi in jo je daroval mariborski škof. Imel je tudi priložnostni govor. Po maši se je razvila procesija z lučkami, ki je bila zelo lepa.

V nedeljo so ostali škofje maševali v cerkvi, škof Vovk pa je imel ob 10 sv. mašo s pridigo na prostem. Po maši je bila evharistična procesija od kraja maše v notranjost cerkve.

Tudi iz Koroške je prišlo ob tej priliki nad 500 ljudi. Iz vseh krajev Slovenije so prinesli zastave Marijinih družb in jih je bilo razvrščenih po cerkvi okrog 50. Veliko je bilo spovedovanja in obhajil. V 15 spovednicah se je kar naprej spovedovalo od sobote opoldne do ponedeljka dopoldne, dva dni in dve noči.

Ob tej priliki je bilo dovoljeno pritrkovanje po vsej Sloveniji, tudi ponoči. Vse slovesnosti so se vršile brez vsake motnje. Tudi gostilne so bile dobro založene in ljudem na uslugo.

V ljubljanskem semenišču so preuredili nekdanji Cerberjev kot in naredili govorilnico ter lep vhod v knjižnico. Preuredili in na novo so opremili tudi obe knjižnici. V semeniško kapelo so vzdali okna iz škofovih zavodov.

Teološka fakulteta v Ljubljani je od leta 1952 zgolj cerkvena ustanova. Njen najvišji predstojnik je sedaj veliki kanceler mons. Anton Vovk, ljubljanski apostolski administrator. Za doktorje teo-

logije je bilo na njej doslej promoviranih sedem duhovnikov: Stanko Perčič pri dr. Griveu (disertacija: Dejstvo Cerkve katoliško dejstvo), Dušan Rueh pri dr. Miklavčiču (Fotijev drugi patriarhat) Janez Jenko pri dr. Snoju (Apostol Pavel — psiholog), Ivan Merlak pri dr. Jeraju (Nazor latinskih cerkvenih očetov o bogastvu), Karel Jeler pri dr. Jeraju (Nespremenljivost naravnega etičnega zakona), p. Leonard Oreč OFM pri dr. Lukmanu in p. Vitomir Slugič OFM pri dr. Griveu.

Prelat dr. Matija Slavič je dokončal prevod sv. pisma stare zaveze po izvirnem hebrejskem, armejskem in grškem besedilu. Ordinariat bi zelo rad izdal ob stoletnici Wolfve biblije celotno sv. pismo. Zato so sedaj naročili, naj duhovniki izrazijo svoje želje glede uvodov v knjige in pripomb.

Mohorjevo bibliografijo je sestavil g. Janko Moder. Edinstveno strokovno delo, ki je ogledalo stoletnega truda slovenske duhovščine za religiozno in ljudsko prosvetno knjigo, lahko župni uradi ljubljanske škofije naroče na cerkvene stroške.

Nova pot št. 4-9, letnika 1957 pri naša nov odlomek dr. Janžekoviča „Od vere do vere“ (kako se javlja duhovnost človekove duše). Cajnkarc nadaljuje članek „Osmero blagrov“, objavljenem v Času leta 1940. M. M. (govori se, da je psevdonim Kocbeka!) piše o Emmanu-elu Mounieru. Jože Gregorič je napisal spominski članek pok. sobratu pesniku Joži Vovku. Poleg literarnega dela je še duhovniško informativen del: Paberki ter Svet in Duh.

Prorektor ljubljanskega semenišča se je moral zagovarjati pred Udbo zaradi pisma nekega bogoslovca, ki je bilo objavljeno v lanskem letniku našega glasila „Omnes unum“.

Na Sv. Gori pri Gorici se je za Mali šmaren zbralo 4.000 romarjev. Med peto

sv. mašo je prigal p. Mavricij Teraš, kapucin iz škofje Loke. Sv. Gora postaja slovenski spokorni kraj — Fátima.

Od 80 bogoslovcev iz vseh treh škofij jih je bilo letos približno 15 pri vojakih. Klicani so kakor drugi fantje.

Ob zlatem jubileju kronanja na Brezjah sta pridigala tudi jezuitski superior J. Demšar in frančiškanski provincial Benjamin Tomšič. Petje je vodil prošt dr. Kimovec, za orglami pa je sedel večinoma ravnatelj kora p. Martin Perc.

Nemčijo sta za nekaj časa obiskala gg. Rueh Dušan in Stanko Debevec. Rueh se zanima zlasti za katehetskina vprašanja.

G. Franc Korban, ki je bil doslej župni upravitelj v Laščah, je bil imenovan za župnika iste župnije.

G. Maksimilijan Korbun, doslej semeniški duhovnik in duh. pomočnik v Braslovčah, je postal kaplan pri Sv. Ani v Slov. goricah. Dosedanji kaplan Janez Ošljaj gre v Apače.

P. Jakob Laura DJ, župni upravitelj v Radvanju, je imenovan za upravitelja D. M. v Brezju. Iz Brezja gre v Radvanje p. Mihael Žužek DJ.

G. Janez Šoštarec odhaja iz Lendave k Sv. Juriju v Prekmurje. V Lendavo pride Anton Žerdin, doslej semeniški duhovnik.

G. Milan Zdoljšek, semeniški duhovnik, je postal kaplan v Hajdini.

G. Anton Smerkolj, župni upravitelj v Zagorju ob Savi, je bil imenovan za soupravitelja župnije Sv. Planina.

G. Stanko Hribšek SDB je imenovan za kaplana v št. Janžu na Dolenjskem.

G. Franc Kastelic, upravitelj Vinice, je postal soupravitelj Sinjega vrha.

G. Melhior Zorko, upokojeni župnik lav. škofije, se je naselil v Radečah.

G. Janez Atelšek, župnik v Braslovčah, je stopil v pokoj. Na župniji mu sledi kot upravitelj Jožef Orešnik, doslej vikar pomočnik v Mozirju. V Mozirje pride kaplan iz Celja Alojzij Žagar. Za novega kaplana v Celje pride Franc Jemec, kaplan v Prevaljah; v Prevalje pa gre Ferdinand Videnšek, ki je bil le nekaj časa duh. pomočnik v Braslovčah.

G. Franc Čerar DJ, kaplan pri D. M. v Brezju pri Mariboru, je dobil od predstojnikov drugo delo, zato ga na župniji nadomesti jezuit p. Jožef Kokalj.

G. Janez Zorko, kaplan pri Sv. Lovrencu na Pohorju, je postal kaplan pri Sv. Martinu pri Velenju. Na Pohorje je odšel za kaplana novomašnik Friderik Kolšek.

Cerkljanska fara je na Vel. šmaren proslavila biserno mašo g. Antona Golfa, doma iz Starega trga pri Ložu, zdaj v Zalogu pri Cerkljah.

G. Franc Kren, upok. župnik pri Sv. Križu nad Mariborom, je umrl 4. avgusta. Rojen je bil 1883 v št. Ilju v Slov. goricah. Pokopali so ga na magdalenskem pokopališču v Mariboru.

V duhovnika bo posvečen v nedeljo 1. decembra ob 18 v stolni cerkvi v Lomas de Zamora g. Franc Prijatelj. Slovesno novo mašo bo opravil naslednjo nedeljo 8. decembra v kapeli zavoda Sta. Tresita, Florida, ob 11. Novomašni pridigar bo g. duhovni svetnik Alojzij Košmerlj.

ARGENTINA

Novomašnik g. Franc Prijatelj. V mašnika je bil posvečen v nedeljo, 1. decembra v stolnici v Lomas de Zamora v provinci Buenos Aires. Novo mašo pa je imel v nedeljo, 8. decembra, v cerkvi kolegija Santa Teresita v mestu Florida, kjer živi njegova družina. Novomašni pridigar je bil g. duh. svetnik Alojzij Košmerlj, ki je v istem mestu hišni kaplan v kolegiju šolskih bratov.

Novomašnik je sin g. ravnatelja Ivana Prijatelja in njegove žene ge. Kristine. Rojen je bil v Mariboru 4. oktobra 1929. Ljudsko šolo je obiskoval v Mariboru in v Ljubljani, kjer je dokončal tudi tri razrede klasične gimnazije. Ostale gimnazijske študije je dokončal v begunstvu. Maturiral je leta 1947 v Senegaliji v Italiji. Leta 1948 je prišel s svojo družino v Argentino, kjer je bil štiri leta v službi v skladišču tovarne za čokolado Nestle. Leta 1951 je stopil v slovensko bogoslovje v Adroqueju in je letos dokončal bogoslovne študije.

Gospodu novomašniku čestitamo in mu želimo veliko blagoslova božjega v duhovniškem življenju!

Za praznik Kristusa Kralja je Gledališki odsek SKA pripravil Fabbrijevo dramo „Preiskava“ (Inquisizione), ki jo je poslovenil sobrat dr. Branko Rozman. V drami nastopajo štiri osebe, zakonski par in dva duhovnika.

Novi moronski škof Raspanti se rad udeležuje vseh naših verskih prireditiv v mejah svoje škofije. V nedeljo, 20. oktobra, je prišel v San Justo, kjer so naši rojaki obhajali svoj Slovenski dan, in je imel zanj ob 8 sv. mašo s pridigo. Prisostvoval je tudi slovenski akademiji v Domu.

Na praznik Vseh svetnikov se je zbralo veliko rojakov pred Jugoslovanske grobnico na glavnem buenosaireskem pokopališču. Ob štirih so bile pred njo molitve za rajne, ki jih je opravil g. direktor Anton Orehar. Nagovor je imel dr. Alojzij Starc. Na tem pokopališču so pokopani sledeči naši sobratje: dr. Odar, Vinko Lovšin, Janez Klemenčič in lazarist Jerman.

G. Martin Radoš je postal hišni kaplan na kmetijski šoli šolskih bratov v González Catán, škofija Morón.

Duhovniški sestanek v oktobru. Premišljevanje je pripravil Jože Jurak: Naša molitev naj bo življenjska. Referat je imel dr. Franc Gnidovec: Reforme v Cerkvi. Pri slučajnostih smo zopet govorili o problemu slovenskih dušnih pastirjev med našimi izseljenci v Zapadni Evropi.

Na sestanku v novembru nam je g. dr. Pavle Krajnik govoril o Dostojevskem in njegovem času.

AVSTRIJA

G. prošt Anton Benetek je 19. maja obhajal osemdesetletnico življenja. Naj nam g. prošt oprost, ker tako pozno omenjamo ta jubilej! Ni po naši krivdi. G. Benetek zasluži, da mu naše glasilo ob tako visoki starosti posveti nekaj več vrstic in bomo skušali to storiti v eni prihodnjih števil. Za enkrat mu samo čestitamo in želimo, da bi mogel še ve-

liko let tako plodovito delovati med rojaki na Koroškem!

G. Kozina, gojenec Ruskega zavoda v Rimu, se je mudil več tednov med nami na Koroškem. Ker so ga duhovniki in verniki prosili, je v več krajih maševal v vzhodnem obredu: v Kortah, na Obirskem, v Železni Kapli, pri Mariji v Trnju in na Radišah.

Slovenska državna gimnazija v Celovcu. V četrtek, 12. septembra, je bila otvoritvena služba božja v cerkvi Sv. Duha v Celovcu. Maše so se udeležili vsi dijaki in dijakinje s proforskimi zborom na čelu. Maševal je mil. g. prelat dr. Rudolf Blüml, ki je imel na navzoče lep nagovor.

Ferdinand Kolednik — petdesetletnik in srebrnomašnik. Doma je iz Maribora. Šolal se je v Mariboru, na Rakovniku pri salezijancih in končno pri trapistih, kjer se je izvrstno naučil francoski. V mašnika ga je pred 25 leti posvetil šibeniški škof Mileta. Leta 1935 je bil poslan v Pariz za dušnega pastirja delavcev. V tem času je prevedel v francoščino Jurčičevega Jurija Kozjaka in prejel za to od Francoske Akademije zlato svetinjo. Po vojni se zateče zopet v Francijo, nato za nekaj časa v Ekvador, od tam v Kanado, sedaj pa se nahaja v Astenu pri Linzu.

V nemščino je prevedel tudi Fnižgarjev roman „Pod svobodnim soncem“ in „Postne pridige“.

Ob petdesetletnici in srebrnomašniškem jubileju naše iskrene čestitke!

ITALIJA

G. Slavko Bavdaž, naš rojak iz Solkanskega polja, ki je v službi na konciljski kongregaciji pri sv. stolici, je pred kratkim prejel ob sv. očeta imenovanje za monsinjorja. Iskreno čestitamo!

Slovesnost preobleke petih novink pri šolskih sestrah je opravil p. Odilo Mekinda, kapucin, ob asistenci gg. Marka Kranjca in Zlobca. Slovesnost je zaključil G. Maksimilijan Jezernik s skiptičnimi slikami.

G. dr. Jožetu Žabkarju, ki je v službi vaticanskega državnega tajništva, je

pred kratkim v Rimu umrl oče. Pokopali so ga v Gorici. Sobratu Jožetu naše iskreno sožalje!

KANADA

V začetku meseca septembra so v Torontu tudi letos imeli lepe romarske pobožnosti, ki so bile letos združene s proslavo 50-letnice kronanja brezjanske Matere božje in z obhajanjem zlate maše našega škofa dr. Gregorija Rožmana, ki je prišel v Toronto z večjo skupino severnoameriških romarjev. Pobožnosti je vodil Prezvizišeni in sta mu pomagala gg. Lojze Ambrožič in Janez Kopač. V nedeljo, 1. septembra, se je popoldanske slovesnosti udeležil tudi nadškof kardinal McGuigan, ki je bil tudi slavnostni govornik.

NEMČIJA

V Königsteinu v Nemčiji se je tudi letos, do sedaj že sedmič, vršil kongres „Kirche in Not“, na katerem obravnavajo razne probleme katoličanov pod rdečimi režimi. Potrebno je, da smo Slovenci kot Slovenci zastopani na takih in podobnih kongresih. Zato se je tudi letos odtrgalo od vsakdanjega dela več naših sobratov in prisostvovalo kongresu. To so bili: g. Miklavčič iz špitala v Avstriji, g. Zaletel, g. salezijanec Luskar, g. lazarist Susman in g. šeškar iz Münchena v Nemčiji.

ŠVICA

G. Janez Osana (Oberkirch, p. Zullwil, Soloturn) že nekaj let vneta deluje kot kaplan na nemško govoreči župniji v Švici.

ZDRUŽENE DRŽAVE

Proslava zlate maše škofa dr. Rožmana v Clevelandu. Vršila se je na praznik Kristusa Kralja. Čeprav je zelo snežilo, so ljudje napolnili cerkev sv. Vida, ki je največja slovenska cerkev v Clevelandu. Navzoči so bili zastopniki

Narodnega odbora s svojim predsednikom dr. Miha Krekom in zastopniki raznih slovenskih društev. Prezvizišene-ga je spremljalo v cerkev 19 duhovnikov, med njimi je bil tudi clevelandski pomožni škof J. J. Kroll. Pri maši sta pridigala pom. škof Kroll v angleškem, kanonik dr. Janez Kraljič v slovenskem jeziku. Skoraj vsi navzoči so prejeli sv. obhajilo, ki ga je delil zlatomašnik sam.

Popoldne istega dne je bila v dvorani sv. Vida slavnostna akademija. Clevelandskega župana je zastopal načelnik gradbenega oddelka občine ing. Drašler z gospo, občinski odbor pa J. Kovačič in J. Zalar. Navzoč je bil glavni tajnik KSKJ, župniki treh slovenskih fara v Clevelandu mons. Oman, Rev. M. Jager in Rev. L. Baznik. Navzoč je bil tudi mons. M. Škerbec. Na proslavo so prišli v lepem številu tudi Hrvatje in Srbi.

Proslavo je pripravil poseben pripravljalni odbor pod pokroviteljstvom slovenskih duhovnikov v Clevelandu. Odbor je izdal tudi brošuro o življenju in delu škofa Rožmana v slovenskem in angleškem jeziku.

Akademija je bila razdeljena na tri dele. Prvi je bil posvečen domovini, drugi jubilanu, tretji pa Kristusu Kralju. Sodelovali so cerkveni pevski zbori slovenskih fara v Clevelandu, pevska zborja Korotan in Slavček. Simbolične vaje sta pripravila društvi Kres in Lilija pod vodstvom Iva Kermavnerja in Ivana Varška. Sodelovala je tudi slovenska šola v Clevelandu in igralci slov. odra.

Občinstvo je pozdravil predsednik prireditvenega odbora Fr. Sfiligoj, slavnostni govor pa je imel ing. Jože Sodja. Prezvizišeni se je na koncu vsem pri srčno zahvalil za voščila in za prireditve.

G. Jože Cvelbar slavi letos svojo srebrno mašo. Iskreno mu čestitamo in mu želimo še veliko let plodovitega duhovniškega življenja!

Izdaja: Konzorcij (Gregor Mall). — Urejuje: uredniški odbor (dr. Ivan Ahčin, Rivadavia 234, Adrogué FNCR, prov. Buenos Aires, Argentina). — Uprava: Stanko škrbe, Ramón Falcón 4158, Buenos Aires, Argentina. — Tiska tiskarna Salguero, calle Saiguero 1506, Buenos Aires, Argentina

